Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

... 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Радакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:

На 1 месяц	— 90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародніх	— 20 к.
мясцовых	— 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок нанпарэлі пасьля тэксту	— р. 50 к.
За радок нанпарэлі насярод тэксту	1 р. — к.
За радок нанпарэлі перад тэкстам	1 р. 50 к.

Сьпешныя на 50 проц. даражэй.

Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:

За 1 дакумэнт	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумэнт	15 „
За кожны дадатковы	5 „

Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, на ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

Вынікі абгаварэньня пастаноў XV зьезду ЎсеКП(б) і далейшыя задачы арганізацыі.

(Рэзалюцыя Пленуму ЦК КП(б)Б, прынятая 18-II аднагалосна).

1. Надводзячы вынікі абгаварэньня пастаноў ХУ Зьезду ЎсеКП(б), Пленум ЦК КП(б)Б канстатуе, што сваячасова праведзеная работа па растлумачэньню пастаноў ХУ Зьезду ЎсеКП(б) забясьпечыла партыі ідэёвае ленінскае згуртаваньне яе шэрагаў, поўны ідэёвы палітычны і арганізацыйны разгром апазіцыі і адзінадушнае падтрыманьне з боку шырокіх мас пралетарыяту Беларусі ў гэтай барацьбе, і ўсваеньне шырокімі масамі рабочых і сялян новых палітычных лёзунгаў і задач, якія высунуты ХУ Зьездам УсеКП(б) і XI Зьездам КП(б)Б.

2. Адзначаючы поўнае банкроцтва і распад былое апазіцыі ў сувязі з пастановамі ХУ Зьезду ЎсеКП(б) і праведзенай партыйнай работы па растлумачэньню гэтых пастаноў, — Пленум ЦК КП(б)Б прапануе ўсім партыйным арганізацыям працягваць і надалей сыстэматычнае растлумачэньне шырокім масам рабочых і сялян контр-рэвалюцыйнай сутнасьці трацкізму.

3. Адзначаючы далейшы ўзрост уплыву партыі ў рабочых і сялянскіх масах, Пленум ЦК КП(б)Б лічыць неабходным пашырыць абгаварэньне пастаноў Зьезду сярод беспартыйных рабочых і сялян, увязваючы гэтае абгаварэньне з практычнымі мерапрыёмствамі, накіраванымі на правядзеньне ў жыцьцё пастаноў Зьезду і прапанаваць усім савецкім, прафэсыйным, каапэрацыйным і інш. грамадзкім арганізацыям у 2-хмесячны тэрмін распрацьваць канкрэтны плян правядзеньня ў жыцьцё пастаноў Зьезду ў той ці іншай арганізацыі, акрузе, раёне, вёсцы, прадпрыёмстве.

4. Складанасьць міжнароднага становішча, цяжкасьці, якія стаяць на шляхох сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі і сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР, няўхільна выклікаюць і будуць выклікаць сумненьне і хістаньне сярод паасобных членаў партыі ў ацэнцы адбываючыхся падзей. Пленум ЦК КПБ лічыць неабходным далейшае разгортваньне ідэалёгічнай работы па ўзмацненьню тэарэтычных ведаў марксызму, ленінізму праз школы, гурткі, марксыцка-ленінскую літаратуру, растлумачваючы шырокім масам членаў партыі асноўныя тэарэтычныя праблемы, якія стаяць перад пралетарскай рэвалюцыяй на даным этапе яе разьвіцьця і выхоўваючы іх для барацьбы з уплывамі дробна-буржуазнай ідэалёгіі ў розных яе праяўленьнях (антысэмітызм, абывацельшчына, хвасьцізм).

5. Пленум ЦК КПБ зварочвае ўвагу ўсіх партарганізацый на неабходнасьць паглыбленьня ўнутры-партыйнай дэмакратыі шляхам усебаковага абгаварэньня ўсіх пытаньняў партыйнага жыцьця, уважлівага вучоту думкі кожнага паасобнага партыйнага таварыша, таварыскай дапамогі ў высьвятленьні таго альбо іншага пытаньня партыйнай палітыкі, сваячасовай інфармацыі партыйнай арганізацыі аб пастановах партыі, узмацненьне жывога, канкрэтнага інструктаваньня і праверкі выкананьня партыйных дырэктыў.

6. У галіне разгортваньня масавай работы на прадпрыёмствах Пленум ЦК КПБ лічыць, што на бліжэйшы пэрыяд часу неабходна мабілізацыя актыўнасьці пралетарыяту навакол канкрэтных лёзунгаў партыі: рацыяналізацыя вытворчасьці, зьніжэньне сабекошту, барацьба з бюракратызмам, пытаньні культурнага ўздыму, дабіваючыся пагалоўнага ўцягненьня рабочых мас у практычнае ажыцьцяўленьне гэтых задач праз усе формы масавай работы на прадпрыёмствах.

7. У галіне вясковае работы неабходна выходзіць з таго факту, што побач з ростам палітычнай сьвядомасьці і актыўнасьці бядняцка-серадняцкіх колаў сялянства адбываецца больш выразнае афармленьне буржуазнай ідэалёгіі кулацтва і палітычная барацьба ў вёсцы, такім чынам, прымае больш выразны клясавы характар.

Выходзячы з гэтага, Пленум ЦК КП(б)Б ставіць перад партарганізацыямі задачу правядзеньня далейшай барацьбы з кулацтвам, асабліва пры надыходзячай вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніі, як у галіне палітычнай, так і эканамічнай, шляхам: а) безадкладнага ажыцьцяўленьня ўсіх мерапрыёмстваў партыі, накіраваных на дапамогу вясковай беднаце; б) прасячэньне ліхвярскіх (ростовщических) тэндэнцый з боку капіталістычных элемэнтаў вёскі, праз падатковую, фінансавую і каапэрацыйную палітыку; в) больш рашучае ўцягненьне бедняты і батракоў у практычную работу саветаў, каапэрацыі і інш. грамадзка-гаспадарчых арганізацый; г) большага згуртаваньня батракоў бедняты і сьвядомай часткі серадзякоў навакол партячэек у вёсцы.

8. Пленум ЦК КП(б)Б лічыць, што КСУ, якія павінны граць відную ролю ў савецкай грамадзкасьці, на справе не заўсёды яшчэ маюць гэты характар у сваёй рабоце. Далейшая работа КСУ павінна пайсьці па лініі сапраўднага ператварэньня іх у масавыя органы грамадзкай узаемадапамогі маламоцнаму сялянству, дапамагаючыя разам з тым каапэраваньню і калектывізацыі сялянскіх гаспадарак.

9. Пленум ЦК КПБ канстатуе, што практыка правядзеньня асноўных гаспадарчых кампаній бягучага пэрыяду выкрыла нярухомасьць і непрыстасаванасьць апарату шэрагу арганізацый да хуткага і энэргічнага ажыцьцяўленьня дырэктыў партыі і праверкі гэтага ажыцьцяўленьня на справе. З прычыны гэтага Пленум ЦК КПБ даручае Бюро ЦК не паслабляць праверку якасьці работы адпаведных савецкіх, гаспадарчых і каапэратыўных органаў і замену няздольных працаўнікоў новымі, высоўваючы ў дзяржаўны апарат на кіраўнічую работу актыўных рабочых і батракоў.

10. Масавае ўступленьне рабочых у партыю, у сувязі з Х-цігодзьдзем Кастрычнікавае рэвалюцыі («Кастрычнікавы прызыў»), як асобную кампанію, лічыць скончанай. Разам з тым у бягучай рабоце партыйных арганізацый неабходна ўзмацніць тэмп работы па ўцягненьню ў партыю перадавых рабочых і ў асаблівасьці работніц, а ў вёсцы—батракоў, бядняцкага актыву і лепшай часткі серадзякоў, якія праверany на грамадзкай практычнай рабоце.

11. Дзеля пасьпяховага замацаваньня ў шэрагах партыі ўступаючых таварышоў, неабходна хутчэй афармляць іх, як кандыдатаў, а па сканчэньні кандыдацкага стажу не затрымліваць пераводы іх у члены партыі. Абавязкова са ўсёй уважлівасьцю вывучыць індывідуальна палітычную падрыхтоўку і арганізацыйныя здольнасьці кожнага паасобнага таварыша і ў адпаведнасьці з гэтым даваць ім даручэньні і абавязкі, прадстаўляючы дастатковы час і для вучобы.

12. Пленум ЦК КПБ лічыць, што сучаснае міжнароднае становішча СССР, ня гледзячы на кон'юнктурныя палепшаньні на паасобных вучастках, усё-ж застаецца вельмі напружаным і патрабуе ад партарганізацыі, асабліва ва ўмовах БРСР, вялікай увагі да Чырвонай арміі. Неабходна надыходзячаму сьвяткаваньню 10-цігодзьдзя Чырвонай арміі прыдаць характар дэманстрацыі баявой гатоўнасьці і абароназдольнасьці СССР, праверкі сувязі працоўных мас з Чырвонай арміяй і папулярызацыі чарговых задач вайсковага будаўніцтва, растлумачэньне ролі камуністычнай партыі, як арганізатара і правадыра Чырвонай арміі, і далейшага разгортваньня работы Асо-Авіяхіму па ваенізацыі працоўных.

13. У сувязі з нарастаньнем вострых клясавых канфліктаў у капіталістычных краінах і неабходнасьцю ўзмацніць выхаваньне рабоча-сялянскіх мас у напрамку міжнароднай пралетарскай салідарнасьці, Пленум ЦК КПБ прызнае неабходным шырэй разгарнуць інфармацыю працоўных мас аб клясавай барацьбе ў капіталістычных краінах, міжнародным рабочым і камуністычным руху, і аб руху ў калёніях, а таксама аб рабоце Камінтэрну.

Удар па трацкізьме ў сусьветным абхваце.

ПЛЕНУМ ВЫКАНКОМУ КАМІНТЭРНУ АБВЯШЧАЕ ПРЫНАЛЕЖНАСЬЦЬ ДА АПАЗІЦЫІ І САЛІДАРЫЗАЦЫЮ З ЁЮ НЕСУМЯСЬЦІМЫМІ З ПРЫНАЛЕЖНАСЬЦЮ ДА КАМІНТЭРНУ.

ПРАЯВАМ ТРАЦКІЗМУ Ў БРАЦКІХ КАМПАРТЫЯХ АБВЯШЧАЕЦЦА НЯШЧАДНАЯ БАРАЦЬБА.

РЭЗАЛЮЦЫЯ ПА ДАКЛАДЗЕ Т. БУХАРЫНА.

Пленум выканкому Камінтэрну адзначае, што 15-ты зьезд УсёКП(б) рашуча пакончыў з трацкісцкай апазіцыяй, паставіўшы яе па-за шэрагамі партыі. Пленум цалкам і поўнасьцю салідарызуецца з пастановамі ЎсеКП(б) і мерамі, праведзенымі ЎсеКП(б) праз савецкія органы для спыненьня антысавецкае дзейнасьці апазіцыі. Трацкісцкая апазіцыя, якая спрабавала ўзарваць УсеКП(б) з асяродку, была ідэйна і арганізацыйна разьбіта, дзякуючы прынцыповай вытрымасьці і жалезнай згуртаванасьці УсеКП(б) і рабочае клясы СССР, і распалася на шмат груп, якія часткаю (Каменеў, Зіноўеў) пачынаюць не без ваганьня пераходзіць на партыйныя пазіцыі, паступова адыходзячы ад трацкізму, што яшчэ раз даказвае правільнасьць палітычнага напрамку ЎсеКП(б) і Камінтэрну, а часткаю вагаюцца між партыяй і трацкізмам.

Нязначная група прыхільнікаў трацкізму, якая яшчэ захавалася, пацярпеўшы паражэньне ва ЎсеКП(б) і СССР, спрабуе цэнтр цяжару сваёй працы перанесьці зараз у іншыя сэкцыі Камінтэрну. Сапраўдны апартуністычны твар трацкісцкае апазіцыі найбольш ясны з тае плятформы, якую трацкісты высунулі для згуртаваньня блізкіх ім груповак у іншых краёх. Трацкісцкая апазіцыя ў першую чаргу апэлюе да выразна апартуністычных контр-рэвалюцыйных элемэнтаў накшталт Суварына ў Францыі. Яна заснавала блёк з антыпралетарскай дробна-буржуазнай групай Маслава ў Нямеччыне, групай, якая зараз гаворыць аб навароце ў СССР да «фашызму» і «царызму». Усе горшыя элемэнты рабочага руху, адкрыта апартуністычныя элемэнты камуністычнага руху, усе рэнэгацкія групкі, выкінутыя з шэрагаў Камінтэрну, аб'ядноўваюцца зараз на трацкісцкай плятформе для барацьбы проці СССР, УсеКП(б) і Камінтэрну, граючы ролю адной з найбольш агідных зброй міжнароднае сацыял-дэмакратыі проці камуністаў у барацьбе апошніх за ўплыў на шырокія масы рабочае клясы.

Пленум выканкому Камінтэрну лічыць, што эвалюцыя да сацыял-дэмакратызму, праробленая трацкісцкай апазіцыяй, і яе выразна антысавецкая пазіцыя, наскрозь варожая дыктатуры пралетарыяту, яе раскольніцкія мэтады ў камуністычных партыях прывялі да таго, што **прыналежнасьць да трацкісцкае апазіцыі і салідарызацыя з яе поглядамі ня могуць быць сумясьцімы з прыналежнасьцю да Камуністычнага Інтэрнацыяналу.**

Кампартыі павінны весьці суровую барацьбу для зьвішчэньня трацкісцкіх груп, канцэнтруючы яе раней усяго проці іх верхавін. Разам з тым, неабходна ня спыняць ідэалёгічнае барацьбы для заваёвы рабочых, якія вагаюцца, але яшчэ не парвалі з апазіцыяй.

Камуністычныя партыі павінны таксама ўсялякім чынам узмацніць працу па выкрываньні трацкісцкае апазіцыі сярод шырокіх мас рабочае клясы, бо **абвастрэньне барацьбы камуністаў проці міжнароднае сацыял-дэмакратыі азначае няўхільна абвастрэньне барацьбы проці антыкамуністычнае групы трацкістаў** як у СССР, так і ў іншых краёх.

КАНЕЦ СПРЭЧАК ПА ДАКЛАДЗЕ ТАВ. БУХАРЫНА.

Тав. **БЭНГЕЛЬС** (*Галяндыя*) поўнасьцю і цалкам далучаецца да палажэньняў т. Бухарына. У шэрагох галяндзкае партыі няма ніводнага прыхільніка трацкісцкае апазыцыі. Галяндзкая кампартыя згуртаванымі шэрагамі падтрымлівае лінію Камінтэрну.

Тав. **ШУЛЕР** (*Кім*) зазначае, што ў шэрагах камуністычнае моладзі апазыцыі ўдалося заваяваць толькі невялікі лік прыхільнікаў. Адсутнасьць колькі-небудзь моцнага ўплыву апазыцыі ў КІМ'е тлумачыцца ня толькі тым, што паражэнчыя настроі не знаходзяць водгуку сярод моладзі, але і тым, што дробна-буржуазныя элементы ў арганізацыях КІМ'у складаюць меншы процант, чымся ў некаторых партыйных арганізацыях. Зазначыўшы, што выканком Камінтэрну моладзі поўнасьцю і цалкам салідарны з агульнай лініяй і пэрспэктывамі, абмаляванымі ў дакладзе т. Бухарына, прамоўца завярае Камінтэрн, што КІМ цалком і яго сэкцыі паасобна акажуць максымальнае падтрыманьне ў барацьбе проці апазыцыі і за ажыцьцяўленьне ленінскае бальшавіцкае лініі.

Тав. **ЧЫЛЬБУМ** (*Швэдыя*) лічыць, што трацкістаў няправільна называюць апазыцыянэрамі, іх трэба называць сацыял-дэмакратамі, бо яны ў сапраўднасьці імі зьяўляюцца. Калі трацкістаў называюць апазыцыянэрамі, дык сярод рабочых можа стварыцца няправільнае ўяўленьне, што нібы трацкісты крытыкуюць кампартыю зьлева. Швэдзкая кампартыя цалкам і поўнасьцю падтрымлівае братэрскую ЎсеКП(б). Не зважаючы на ўсе дамаганьні сацыял-дэмакратычных лідэраў, іх спробы ня маюць і ня будуць мець посьпеху.

Тав. **КОЛАРАЎ** (*Баўгарыя*) зазначае, што трацкізм на міжнароднай арэне ня мае вялікага ліку прыхільнікаў. Трацкісцкія групоўкі, якія існуюць у некаторых краёх, стаяць на парозе зблізэньня з сацыял-дэмакратамі. Баўгарская кампартыя вельмі добра ўявіла элементарную праўду, што Камуністычны Інтэрнацыянал ня можа адступаць ні перад якой мерай, якою-б суроваю яна ні была, калі гутарка ідзе аб тым, каб перамагчы ворагаў дыктатуры пралетарыяту і сусьветнае рэвалюцыі.

Тав. **ПУРМАН** (*Польшча*) адзначае, што трацкісцкая апазыцыя грае ў Польшчы ролю зброі проці кампартыі ў яе барацьбе з польскай сацыял-дэмакратыяй, якая, як вядома, зьяўляецца складанаю часткаю фашысцкага лягеру Пілсудзкага. Проці яе патрэбна весьці суровую барацьбу, цьвёрда памятаючы, што яна зьяўляецца левым крылом міжнароднае сацыял-дэмакратыі.

ЗАЯВА РУМЫНСКАЕ ДЭЛЕГАЦЫІ.

Тав. Шмэраль агалашае, водлуг даручэньня прадстаўніка румынскае кампартыі т. Бальтазара (які не ўладае ніводнаю моваю, на якіх вядуцца спрэчкі на пленуме) заяву, дзе кампартыя Румыніі заяўляе аб сваёй салідарнасьці з пастановамі 15-га зьезду УсеКП (б) далучаецца да данае характарыстыкі трацкісцкае апазыцыі і падкрэсьлівае мерапрыёмствы, якія ўжывае дзяржава пралетарскае дыктатуры проці тых, хто спрабуе расхістаць жалезныя асновы гэтае дыктатуры.

Тав. **ФІЯЛА** (*Аўстрыя*) сьцьвярджае, што ўнутры аўстрыйскае кампартыі ёсьць зусім нязначны лік асоб, якія прыхільна адносяцца да трацкісцкае апазыцыі. На апошняй партыйнай канфэрэнцыі за апазіцыю было пададзена 5 галасоў з 350. Затое сярод аўстрыйскае сацыял-дэмакратыі трацкісцкая апазыцыя карыстаецца шырокімі сымпатыямі. У далейшым барацьба проці апазыцыі ў Аўстрыі абернецца ў барацьбу кампартыі проці сацыял-дэмакратыі, якая ўзмоцнена падтрымлівае трацкісцкую апазыцыю.

Тав. **МАДЖЫ** (*Італія*) заяўляе, што італьянская кампартыя поўнасьцю салідарна з УсеКП(б) і безагаворачна ўхваляе ўсе меры, ужытыя ў барацьбе проці апазыцыі. У італьянскай партыі апазыцыя канчаткова адарвалася ад мас і складаецца з адзінак, якія ніякае небясьпекі для партыі не ўяўляюць.

Пасьля прамовы т. Маджы спрэчкі па дакладзе тав. Бухарына спыняюцца.

* * *

На пасяджэньні пленуму выканкому Камінтэрну 18-га лютага Кэмпбэл (Англія) выступіў ад імя ангельскае камісіі пленуму з дакладам аб ангельскім пытаньні. Пасьля спрэчак, у якіх узяло ўдзел шмат дэлегатаў, пленум аднагалосна ўхваліў прапанаваную камісіяй рэзалюцыю, якая вызначае задачы і тактыку ангельскае камуністычнае партыі.

Пасьля гэтага ПЛЕНУМ АДНАЗГОДНА ЎХВАЛІЎ пададзеную Тэльманам (Нямеччына) РЭЗАЛЮЦЫЮ ПА ПЫТАНЬНІ АБ ТРАЦКІСЦКАЙ АПАЗЫЦЫІ.

...ацоўнае сялянства на дапамогу Чырвонай арміі.

Слаўная гадавіна арміі рэвалюцыі.

Урачыстае пасяджэньне у тэатры МГСПС.

МАСКВА. У тэатры МГСПС адбылося ўрачыстае пасяджэньне Ваеннае Акадэміі Рабоча-Сялянскае Чырвонае арміі імя т. Фрунзэ, прысьвечанае 10-й гадавіне Чырвонае арміі. У ганаровы прэзыдыум былі абраны т. т. Сталін, Рыкаў, Бухарын, Варашылаў і Калінін.

З дакладам аб 10-х угодках Чырвонае арміі выступіў намесьнік наркома па вайсковых і марскіх справах і намесьнік старшыні Рэвалюцыйнага Вайсковага Савету СССР тав. Уншліхт. «Наша Чырвоная Армія,—сказаў Уншліхт,—складалася і будавалася ў агні грамадзянскае вайны. Зараз, у пэрыяд передышкі, мы павінны энэргічна рыхтавацца да абароны савецкага краю. Чырвоная армія павінна быць напагатове. Мы дасягнулі значных посьпехаў ва ўсіх галінах вайсковага будаўніцтва. Вайсковая прамысловасьць, а з ёю і вайсковая тэхніка Чырвонае арміі растуць. Зараз ужо няма таго становішча, калі ў галіне вайсковае тэхнікі мы значна адставалі ад буржуазных армій.

Наш камандны склад павінен аўладаць мэтадамі марксізму і ленінізму, навучыцца пагоджваць тэорыю з практыкаю, служыць для чырвонаармейцаў прыкладам дысцыплінаванасьці, вытрымасьці і культурнасьці і быць актыўным удзельнікам савецкае грамадзкасьці".

Пасьля тав. Уншліхта шмат таварышоў выступіла з прывітаньнямі ад МК УсеКП(б), Моссавету, выкладчыкаў Акадэміі і маскоўскіх фабрык.

Урачыстае пасяджэньне паслала прывітаньні Рэвалюцыйнаму Вайсковаму Савету СССР, пленуму Выканкому Камінтэрну, ЦК УсеКП(б) і свайму шэфу —Моссавету.

Прывітаньне Чырвонай арміі ад МОПР'у.

МАСКВА, 18-II. Выканком МОПР'у зьвярнуўся да Чырвонае арміі з прывітаньнем, у якім гаворыцца: «Чырвоная армія, якая так непарушна і самаахвярна стаіць на варце рабоча-сялянскае камуны, адзіная ў сьвеце армія, дзе МОПР можа бяскарна мець сваіх актыўных членаў, будаваць свае суткі, захоўваць памяць аб байцох і пакутніках рэвалюцыі ў краёх капіталу. Чырвоная армія ёсьць армія ўсіх прыгнечаных, усіх паўшых у бойцы, усіх пакутнікаў у астрогах, усіх тых, якія змагаюцца за сваё вызваленьне».

„Возьмем прыклад з Чырвонае арміі".

Мітынг бэрлінскіх чырвоных франтавікоў у чэсьць Чырвонае арміі.

БЭРЛІН, 18-II. Учора ў «палацы спорту» адбыўся наладжаны чырвоным саюзам франтавікоў мітынг, прысьвечаны 10-цігодзьдзю савецкае Чырвонае арміі.

Вялізны будынак «палацу спорту», які зьмяшчае звыш 10 тысяч чалавек, быў перапоўнены; наплыў жадаючых узяць удзел у мітынге гэткі вялікі, што паліцыя ачапіла будынак, грунтуючыся на яго перапаўненьні.

Выступіўшы на мітынге віцэ-старшыня чырвонага саюзу франтавікоў Леоў падкрэсьліў, што **Чырвоная армія—ня толькі абаронца СССР, але і баявы атрад пралетарыяту ўсяго сьвету. Прамоўца заявіў, што нямецкія рабочыя павінны ўзяць з яе прыклад і заваяваць уладу ў Нямеччыне.**

Удзельнікі мітынгу аднагалосна далі ўрачыстае абяцаньне падтрымліваць СССР і Чырвоную армію, а таксама пастанавілі паслаць прывітальную тэлеграму Чырвонай арміі.

Перадвыбарчыя рэпрэсіі ў Польшчы.

АРЫШТЫ Ў ЛЬВОВЕ.

«Діло» паведамляе, што паліцыя зрабіла апошнімі днямі шмат рэвізій і арыштаў сярод выдатных дзеячоў УНДО. Арышты адбыліся ў Львове, Бучачы і інш. мясцовасьцях.

СКЛАД АНТЫУРАДАВЫХ АДОЗВАЎ.

Гэтымі днямі паліцыя выкрыла ў Лідзе склад антыурадавых адозваў пад загалоўкам: „Прэч з рэпрэсіямі і тэрорам фашыстаўскай дыктатуры" на польскай і яўрэйскай мовах.

КАНФІСКАЦЫЯ БЕЛАРУСКАЙ АДОЗВЫ.

Па загаду ўрадавага камісара г. Вільні сканфіскавана адозва, выданая «Беларускім Цэнтральным Аб'яднаным Выбарчым Камітэтам» пад назваю: «За блёк галасы».

АРЫШТ ПРАВАДЫРА ВІЛЕНСКІХ «ДРОБНЭРАЎЦАЎ».

15 лютага г. г. па загаду пракурорскай улады арыштован у Вільні правадыр віленскіх „дробнэраўцаў" радны Дзедзюль па абвінавачаньні ў кантакце з камуністамі.

ПРАДВЫБАРЧЫ МІТЫНГ ВІЛЕНСКІХ РАСЕЙЦАЎ.

18 лютага г. г. у Вільні адбыўся мітынг расейцаў, якія выступаюць за супрацоўніцтва з урадам. Гэтаю расейскаю групаю кіруе адв. Андрэяў.

АРЫШТ Б. ПАСЛА КАРДОЎСКАГА.

У Роўным арыштован і пасаджан у вастрог б. пасол сойму—„вызваленец" А. Кардоўскі, старшыня павятовага аддзелу партыі «Вызваленьне». Яго арыштавалі за прамову, якую ён сказаў яшчэ у часе выбараў 1922 году.

САНАЦЫЯ ЭНДЭЦКАГА МІТЫНГУ.

17 лютага г. г. на адным эндэцкім мітынгу ў Вільні невядомыя асобы рассыпалі якісь-ці парашок, які выклікаў фатальныя пасьледзтвы. Сярод шуму і гвалту, які падняўся на залі, мітынг быў зачынен.

НОВАЯ РАСЕЙСКАЯ ГАЗЭТА.

У Вільні пачалі выходзіць новая расейская газэта пад назваю „Гражданин". Газэта зьяўляецца органам расейскага выб. камітэту.

АРЫШТЫ Ў ДЗІСЬНЕНШЧЫНЕ.

У Парафіанаўскай, Докшыцкай і Жосьненскай валасьцёх адбываюцца арышты па абвінавачаньні ў шпіянажы. Ужо арыштаваны: А. Бэрляноўскі, П. Мазей, В. Валасевіч, В. Казёл і А. Сяляніка.

«Д-Р» ПАЎЛЮКЕВІЧ У АДСТАЎЦЫ...

«Дзеньнік Він.» паведамляе, што былы старшыня і арганізатар «Беларускай Народнае Рады» п. «д-р» Паўлюкевіч пакідае кіраўніцтва вышэйпамянёнай «арганізацыяй».

КАНФІСКАЦЫЯ ВІЛЕНСКІХ ГАЗЭТ.

Віленскія польскія газэты: „Слово" і „Дзеньнік Віленскі" былі сканфіскаваны гэтымі днямі за зьмяшчэньне заметак аб выкрытым шпіянажы у Дзісьненскім павеце.

Фронт нямецкіх капіталістаў і ўраду проці рабочых.

АРБІТРАЖНЫ СУД НА БАКУ ПРАДПРЫЁМЦАЎ.

БЭРЛІН, 19-2. Саюз прадпрыёмцаў сярэдня-нямецкае мэталёвае прамысловасьці адхіліў пастанову прымірыцельнае камеры пры ўсенямецкім міністэрстве працы аб павялічэньні заработку мэталёўцам на 5 пфэнігаў у гадзіну. (Рабочыя патрабуюць павялічыць заработак на 15 пфэнігаў).

У САКСОНІІ ЛЁКАЎТАВАНА 200000 МЭТАЛЁЎЦАЎ.

БЭРЛІН, 19-II. Прадпрыёмцы саксонскае мэталёвае прамысловасьці, якія ўваходзяць ва ўсенямецкі саюз прадпрыёмцаў мэталёвае прамысловасьці, абвясьцілі лёкаут усіх рабочых з 22-га лютага. Лёкаут ахопіць 140 тысяч рабочых. Аднак, гэтая лічба, магчыма павялічыцца да 200 тысяч, бо некаторыя прадпрыёмствы, не ўваходзячыя ва ўсенямецкі саюз прадпрыёмцаў мэталёвае прамысловасьці, як відаць, далучацца да лёкауту.

ЗА ПАШЫРЭНЬНЕ БАРАЦЬБЫ НА ІНШЫЯ ГАЛІНЫ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ.

БЭРЛІН, 19-II. Орган нямецкае кампартыі «Ротэ Фанэ», абмяркоўваючы пастанову прымірыцельнае камеры па канфлікце ў сярэдня нямецкай мэталёвай прамысловасьці, падкрэсьлівае, што гэтая пастанова і пагроза прадпрыёмцаў лёкаутам па ўсёй нямецкай мэталёвай прамысловасьці ўвачавідкі падцьвярджаюць нямецкай рабочай клясе, што існаваньне буржуазнага блёку азначае нічым ня прыкрытую дыктатуру капіталу. „У адказ на наглую пастанову прымірыцельнае камеры,—піша „Ротэ Фанэ",—рабочая кляса павінна абвясьціць барацьбу ва ўсіх галінах прамысловасьці за ажыцьцяўленьне ўсіх патрабаваньняў, высунутых нямецкаю рабочаю клясаю, і спыніць вытворчасьць ва ўсіх галоўных галінах прамысловасьці, ва ўсіх прамысловых цэнтрах і перш-на-перш у Сярэдняй Нямеччыне і Бэрліне".

ЛЕВЫЯ ПРАФСАЮЗЫ КЛІЧУЦЬ ДА ЎСЕАГУЛЬНАЕ СТАЧКІ.

БЭРЛІН, 19-II, Кіраўнікі левых прафсаюзных меншасьцяў, мясцовы камітэт усенямецкага аб'яднаньня прафсаюзаў у Ганау і камітэт усенямецкага прафсаюзу мэталёўцаў у Золінгене ўхвалілі рэзалюцыі, у якіх цалкам і поўнасьцю далучаюцца да ўсіх патрабаваньняў, высунутых леваю прафсаюзнаю меншасьцю аб пашырэньні фронту барацьбы проці наступу капіталістаў праз уцягненьне ў барацьбу шырокіх колаў нямецкае рабочае клясы. Абодва камітэты распачалі шырокую кампанію збору сродкаў для павялічэньня дапамогі мэталёўцам Сярэдняе Нямеччыны. 21-га лютага ў Золінгене адбудзецца супольнае пасяджэньне ўсіх фабрычна-заводзкіх камітэтаў і службовых асоб прафсаюзаў.

Часовая адцяжка адстаўкі ўраду Маркса.

БЭРЛІН, 19-II. У выніку ўмешваньня Гіндэнбурга ў канфлікт між партыямі буржуазнага блёку, між урадам і партыямі ўчора дасягнута згода, водлуг якое цэлавая праграма ўраду павінна быць ажыцьцёўлена да 1-га красавіка. Апошнім тэрмінам новых выбараў назначана 20-га мая.

Стачка чэхаславацкіх гарнякоў.

ПЕРАМОВЫ НЯ ПРЫВОДЗЯЦЬ ДА ПАРАЗУМЕНЬНЯ.

ПРАГА, 18-II. Перамовы між прадстаўнікамі прадпрыёмцаў і бастуючых чорнарабочых паўночна-заходняй Багеміі не далі ніякіх вынікаў. Згодна прапановы міністэрства грамадзкіх прац, перамовы пераносяцца на 21-га лютага ў Прагу з прычыны нібыта больш спакойных там умоў для ходу перамоў.

Віленскі вузел.

ВАЛЬДЭМАРАС ЧАКАЕ АД ПОЛЬШЧЫ НОВАЕ ПРАПАНОВЫ.

КОЎНЯ, 18-II. Як паведамляе газэта «Летувос Жыніёс», Вальдэмарас заявіў, што Літва выканае пастанову рады Лігі Нацый і распачне перамовы з Польшчаю, калі Польшча зробіць належныя прапановы.

Цывілізаваныя барбары бяз маскі!

ПАРЫЖ, 18-II. Міністэрства замежных спраў разаслала паведамленьне дыплёматычным прадстаўніцтвам усіх дзяржаў, падпісаўшых выпрацаваны Лігаю Нацый пратакол аб забароне хімічнае вайны. У гэтым паведамленьні зазначаецца, што пратакол ратыфікаваны толькі Францыяй і Вэнэцуэлай, а таму набыў моц толькі для іх. З гэтае прычыны францускі ўрад падкрэсьлівае, што ён ня лічыць сябе зьвязаным з гэтым пратаколам у адносінах дзяржаў, якія яго не ратыфікавалі; ён лічыць сябе таксама зусім вольным у адносінах кожнае дзяржавы, якая, знаходзячыся ў стане вайны з Францыяй, ужывала-б хімічныя сродкі вайны.

Усеіндыйскі байкот камісіі Саймона.

ЛЁНДАН, 18-II. Водлуг паведамленьняў з Дэлі, агульнаіндыйскі законадаўчы збор ухваліў пададзеную партыяй свараджыстаў (нацыяналістаў) рэзалюцыю аб байкоце камісіі Саймона.

Стыхійныя паўстаньні на поўдні Кітаю.

НА ЧАЛЕ РУХУ СТАІЦЬ КАМПАРТЫЯ.

ШАНХАЙ, 18-II. Друк паведамляе, што Кайфынскі і Луфынскі паветы, а таксама высна Хайнань (на поўдзень ад правінцыі Гуандунь) знаходзіцца пад кантролем камуністаў.

*

ШАНХАЙ, 18-II. Друк паведамляе, што ў Тунгуат'ене (правінцыя Фэнань) выбухнула камуністычнае паўстаньне.

ЯШЧЭ 50 АХВЯР КОНТР-РЭВАЛЮЦЫІ.

ШАНХАЙ, 17-2. Водлуг паведамленьняў з Кантону, там пакарана сьмерцю 50 камуністаў нібы за спробу арганізаваць уцёк палітычных зьняволеных з астрогу.

КОНТР-РЭВАЛЮЦЫЙНЫ ТЭРОР.

ШАНХАЙ, 18-II. Як паведамляецца з Нінбо (правінцыя Чжэцьзян), гарадзкі камітэт Гаміндану выкрыў дзьве камуністычныя арганізацыі. Чатыры камуністы арыштаваны.

* * *

ШАНХАЙ, 18-II. З Кантону паведамляюць, што там пакараны сьмерцю адзін з выдатных працаўнікоў кітайскае кампартыі Лі-Цзлун.

АДНАЎЛЕНЬНЕ ПРАЦЫ ДАЛЁКА-ЎСХОДНЯГА БАНКУ.

ШАНХАЙ, 15-2. Сёньня зьняты пячаткі з памяшканьня шанхайскага аддзяленьня Далёка-Ўсходняга банку.

У АПОШНІ ЧАС.

(Атрымана а 1 гадз. уночы).

Праэкт канвэнцыі па разброеньні.

МАСКВА, 20-II. Старшыня дэлегацыі СССР у камісіі па падрыхтоўцы к канфэрэнцыі па разброеньні тав. Літвінаў накіраваў генэральнаму сэкратару Лігі Нацый праэкт канвэнцыі па разброеньні, які фіксіруе прапанаваньні, высунутыя ім у яго дэклярацыі ад 30 лістапада 1927 г. на чацьвёртай сэсіі камісіі.

Праэкт мае на ўвазе ўсеагульнае поўнае разброеньне, якое павінна пачацца зараз-жа і скончыцца ў чатырохгадовы тэрмін, але такім чынам, каб ужо пры сканчэньні першага году абмежаваць магчымасьць узброеных схватак. У зьвязку з гэтым праэкт канвэнцыі прадбачыць ужо на працягу першага году дэмабілізацыю арміі на 50 проц., зьнішчэньне ўсіх запасаў зброі, вывад з строю важнейшых відаў марскіх і паветраных суднаў, зьнішчэньне вайсковых устаноў.

У наступныя тры гады поўнасьцю скасоўваюцца арміі, зьнішчаецца зброя, якая знаходзіцца ў часьцях войск, зьнішчаюцца ці прыстасоўваюцца для мірных мэт усе марскія і паветраныя судны, а таксама сродкі прыгатаўленьня ваенных матар'ялаў, скасоўваюцца ваенныя бюджэты, перадаюцца ўсе зьвязаныя з разброеньнем справы ў грамадзянскія міністэрствы. Асабовы склад дэмабілізаванага войска, а таксама рабочыя ваеннай прамысловасьці карыстаюцца забясьпечаньнем за рахунак дзяржавы да падшуканьня працы на мірным фронце. Кантроль за выкананьнем канвэнцыі даручаецца міжнароднай сталай камісіі, камісіям у кожнай дзяржаве, а таксама раённых, пабудаваным на прынцыпе роўнасьці ўдзелу прадстаўнікоў законадаўчых устаноў грамадзкасьці, а таксама працоўных кляс.

Рэпрэсіі ў Польшчы ўзмацняюцца.

ВАРШАВА, 20-II. Перадвыбарчая агітацыя ў поўным разгары. У адной толькі Варшаве ў нядзелю адбылося 50 мітынгаў, у тым ліку тры блёку рабоча-сялянскага адзінства. Пры спробе арганізаваць маніфэстаю ўдзельнікі гэтых мітынгаў былі расьсеяны паліцыяй. У суботу ў яўрэйскім раёне Варшавы яўрэйскія рабочыя наладзілі 2 мітынгі рабоча-сялянскага адзінства. На гэтыя мітынгі быў учынен наскок з боку дружыньнікаў ППС, пілсудчыкаў і паліцыі. У выніку 6 чал. цяжка паранена. Лёгка параненых шмат. 19 рабочых было арыштавана.

З Луцку паведамляюць аб новых арыштах сярод прыхільнікаў левага сельроба, у тым ліку некаторых кандыдатаў гэтае групіроўкі. У сувязі з арыштам учынены масавыя вобыскі.

У Ковельскім раёне ўсе украінскія сьпіскі акруговая камісія скасавала.

Пазыка ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі.

Вынікі рэалізацыі пазыкі на 15 лютага.

Рэалізацыя пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі па акругах на 15 лютага дала наступныя вынікі:

[illegible]

Магілеўская	»	»	»	*32512 руб.— 7,1 проц.*	»
Аршанская	»	»	»	*21338 руб.— 5,8 проц.*	»
Полацкая	»	»	»	*4740 руб.— 2,5 проц.*	»

Ад Віцебскай акругі весткі пакуль што не паступілі.

Усяго па БССР на 15 лютага рэалізавана 310404 руб., лічачы ў гэтай суме і суму рэалізацыі па Віцебскай акрузе на 1-II, што складае 9,7 проц. заданьня на БССР.

Заданьне выканаем.

БРАГІНА, 20-2. Распаўсюджаньне аблігацый пазыкі ў Брагінскім раёне (Гомельшчына) ідзе ўзмоцненым тэмпам. Асаблівую актыўнасьць выяўляе вясковае настаўніцтва. Па ўсіх насельных пунктах раёну праведзена адпаведная праца. Нашаму раёну дадзена заданьне рэалізаваць пазыкі на 19510 р. Да сучаснага моманту заданьне выканана амаль што напалову.

ПАДПІСАЛІСЯ НА 4500 РУБ.

(Крычаўскі раён).

Ня гледзячы на даволі вялікую адлегласьць Бацьвінаўскага сельсавету ад раённага цэнтру, ужо па ўсіх вёсках праведзены сходы сялян, і ў выніку да 8 лютага было прададзена аблігацый на 200 руб.

Вялікі посьпех мела пазыка сярод сялян, якія працуюць на пабудове маста праз р. Сож; толькі за 5 дзён сяляне набылі аблігацый пазыкі на 4500 руб.

Першымі падпісаліся бядняцкія арцелі вёсак Прахароўкі і Мікевіч: купілі па цэлай 10 руб. аблігацыі на кожную гаспадарку.

ЗА ТЫДЗЕНЬ КУПІЛІ АБЛІГАЦЫЙ НА 5607 РУБ.

ГЛУСК, 20-2. За апошні тыдзень кампанія па рэалізацыі сялянскай пазыкі разгарнулася больш-менш здавальняюча. Так, за гэты час прададзена аблігацый пазыкі на 5607 р. 50 к., а ўсяго з пачатку кампаніі—на 9365 р.

РАСПАЎСЮДЖАНЬНЕ ПАЗЫКІ ІДЗЕ ЗДАВАЛЬНЯЮЧА.

СЬВІСЛАЧ, 20-2. У Сьвіслацкім раёне за ўвесь час рэалізавана сялянскай пазыкі на 8600 р., з іх у апошні тыдзень—на 6987 руб. 50 к. Калі такім тэмпам рэалізацыя пойдзе і далей, заданьне выканаем поўнасьцю.

Купілі на 2000 р.

Гомель, 18-2. Ужо зараз можна сказаць, што чырвонаармейцы № кавалерыйскага палка ў справе рэалізацыі сялянскай пазыкі паказалі сябе прыкладнымі. Асабліва вызначыўся 3 эскадрон, у якім падпісалася на пазыку 90 проц. складу. Па прыблізных падліках полк набыў аблігацый на 2000 руб.

Дзе яшчэ сьпяць.

УЗДА, 20-2. У нашым раёне за апошні тыдзень прададзена аблігацый сялянскай пазыкі на 1070 руб., але ўсё-ж рэалізацыя пакуль што разгортваецца вельмі марудна. Дагэтуль выканалі толькі 5,7 проц. заданьня.

ПЛЕШЧАНІЦЫ, 20-2. Рэалізацыя пазыкі пакуль што ў нашым раёне праходзіць слаба. Відаць, мясцовыя працаўнікі чакаюць, пакуль самі сяляне прыдуць да іх. За апошні тыдзень прададзена аблігацый пазыкі ўсяго на 105 р., а з пачатку кампаніі—на 1635 руб., што складае 6,5 проц. заданьня.

Койданава, 17-II. Наш раён атрымаў заданьне рэалізаваць сялянскай пазыкі на 60.000 руб. Пры належнай увазе з боку мясцовых савецкіх і партыйных працаўнікоў заданьне можна было-б выканаць цалкам, але ў нас пакуль што прададзена аблігацый пазыкі на 545 руб. Як бачыце, ня выканалі нават і аднаго процанту заданьня.

Халопенічы, 17-II. За ўвесь час кампаніі рэалізацыі сялянскай пазыкі ў нашым раёне прадалі аблігацый на... 492 руб. 50 кап. Трэба не сядзець у канцэлярыях, а пайсьці бліжэй да селяніна. Выканалі заданьне дагэтуль усяго на 3,2 проц.

ЗАГАТОЎКА ХЛЕБА І СЫРАВІНЫ.

Посьпех ёсьць, але ня ўсё яшчэ зроблена.

[illegible]

Загатоўкі ў Полачыне ўзмацняюцца.

(Ад ул. карэспандэнта).

За першыя дзесяць дзён лютага ў нашай акрузе загатоўлена валакна лёну 150,9 тон, семя лёну —102 тоны, розных хлебных культур—115 тон, скуранай сыравіны буйнай—на 10138 руб. і дробнай —на 9300 руб., пушніны—на 7316 руб. і рознай іншай сыравіны—на 30.000 руб.

Трэба адзначыць, што загатоўкі вядуцца больш-менш энэргічна. Ёсьць павялічэньне загатоўкі хлебарадунту, валакна і семя лёну і некаторых іншых відаў другараднай сыравіны.

Так, семя лёну за 10 дзён лютага загатоўлена ў 6 разоў больш, чым за апошнюю дэкаду студзеня. Гэткі ж малюнак і з загатоўкай валакна лёну: за апошнюю дэкаду студзеня было загатоўлена 96,8 тон, а за 10 дзён лютага —150,9 тон.

КОЛЬКІ ЗАГАТОВІЎ БЕЛДЗЯРЖГАНДАЛЬ ЗА 1-ую ДЭКАДУ ЛЮТАГА.

[illegible]

БУДЗЕ ЭКСПАРТАВАНА 32 ВАГОНЫ КРАХМАЛУ.

Дзякуючы палепшанаю якасьці крахмалу, значна павялічыўся экспарт яго за межы. Беласельтрэст ужо адправіў 8 вагонаў крахмалу (у Фінляндыю, Чэхаславакію, Латвію і Нямеччыну). [illegible] з Управай Дзяржгандлю БССР на экспорт яшчэ 32 вагонаў крахмалу. З гэтай колькасьці 11 вагонаў будзе адпраўлена за межы ў лютым, 13 вагонаў—у сакавіку і 8 вагонаў—у красавіку.

Пабудова 2-х новых крахмальных заводаў і пераабсталяваньне ўжо існуючых дасьць магчымасьць Белсельтрэсту яшчэ больш павялічыць экспарт крахмалу за межы.

Па БССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Як мы зьбіраем паі.

У цяжкім матар'яльным становішчы знаходзіцца Крайскае Спажывецкае Т-ва. Усіх пайшчыкаў налічваецца каля 600 з сярэднім паем... 1 р. 55 кап.; здараецца шмат пайшчыкаў з паем ніжэй рубля. Пры такіх цяжкіх умовах Крайскі каапэратыў калі і ня хіліўся да нізу, дзякуючы зваротлівасьці праўленьня, дык ва ўсякім разе ня мог і пашырацца.

Дзеля падняцьця працаздольнасьці каапэратыву, праўдзівей для павялічэньня паявых узносаў і ўцягненьня большага ліку пайшчыкаў была склікана нарада мясцовых актывістаў, дзе раён, які абслугоўваюць каапэратыў, быў падзелен на вучасткі, і да кожнага вучастку прызначаны актывісты [illegible]

[illegible]

м. Крайск, Плешчаніцкі раён.

ІМКНЕНЬНЕ СЯЛЯН ДА КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ.

Бабруйск, 20-2. За апошнія часы наглядаецца вялікае імкненьне сялян да калектывізацыі. Сэкцыя калгасаў нядаўна арганізацыйна афармавала 4 калектыўныя сялянскія гаспадаркі на надзельнай зямлі. Сёлета мяркуецца арганізаваць 10 калектыўных гаспадарак на надзельнай сялянскай зямлі.

СТАНОВІШЧА БЕСПРАЦОЎЯ.

Бабруйск, 20-2. На ўчоту Біржы Працы ў Бабруйску на 7 лютага налічвалася 2488 беспрацоўных, з іх жанчын—710. Рост беспрацоўя ідзе, галоўным чынам, за лік сяброў саюзаў.

АБСЬЛЕДАВАНЬНЕ МЯСТЭЧАК.

Гомель, 20-2. З мэтай гаспадарчага ўпарадкаваньня мястэчак акругі, прэзыдыум акрвыканкому вылучыў камісію для абсьледаваньня мястэчак: Чачэрск, Холмечы і Хойнікі. Абсьледаваньне камісія пачне 1 сакавіка. Камісія вызначыць канкрэтныя мерапрыёмствы па аздараўленьню мястэчак.

ВОПЫТНАЯ СТАНЦЫЯ ПА АГНЯТРЫВАЛЫМ БУДАЎНІЦТВУ.

Гомель, 20-2. [illegible]

СТАНОВІШЧА БЕСПРАЦОЎЯ.

ВІЦЕБСК, 18-2. На 1-га лютага на Віцебскай біржы працы лічыцца 7154 беспрацоўных, з іх мужчын—3907 і жанчын—3252, у тым ліку падлеткаў—895. [illegible]

САМААБКЛАДАНЬНЕ БУДЗЕ ПРАВЕДЗЕНА.

Жлобін, 20-II. 13-га лютага адбыўся пленум Жлобінскага РВК з прадстаўнікамі сельсаветаў і КСУ. На пленуме стаяў даклад аб самаабкладаньні. Актыўна абгаварыўшы гэта пытаньне, пленум парашыў самаабкладаньне правесьці ў жыцьцё да вясны. Першыя вынікі па самаабкладаньню ўжо ёсьць. Вёска Мацевічы самаабклалася на 1.147 руб.—на пабудову каланчы, папраўку мастоў і дарогі, аплату вартаўніка і г. д. **А.**

ПАБУДОВА КЛЮБУ МЭТАЛІСТАЎ У ВІЦЕБСКУ.

Віцебск, 20-II. Камітэтам вырашана пабудаваць у Віцебску клюб мэталістаў. Клюб будзе пабудаваны на сродкі, адпушчаныя з мясцовага і дзяржаўнага бюджэту і ад ЦК саюзу мэталістаў.

Усе пабудова клюбу каштаваць будзе 180.000.

ВЯЧЭРНЯЯ ПРАЦА ВА ЎСТАНОВАХ.

Віцебск, 20-2. [illegible]

Маленькі фэльетон.

УСЕ НА ДАПАМОГУ!

[illegible]

Бюро ячэйкі МОПР НКА.

[illegible]

Алёша.

Апошняя спроба нацыяналістычнай спэкуляцыі.

(Да расколу ў кампартыі Зах. Украіны).

З адозвы Выканкому Камінтэрну мы даведаліся, што [illegible]

[illegible] межамі Камінтэрну і стала зброяй украінскай контр-рэвалюцыі і польскага фашызму, стала фактычна агентурай Пілсудзкага. Яна здрадзіла ня толькі сацыяльнай барацьбе рабочых і сялян Заходняй Украіны, але і нацыянальна-рэвалюцыйнаму руху. Рэнэгаты ад камунізму, яны сталі рэнэгатамі і фронту барацьбы за нацыянальнае вызваленьне працоўных мас Заходняй Украіны, здрадзіўшы лёзунгу Камінтэрну аб самавызначэньні нацый [illegible] называць сябе «бальшавіцка-ленінскаю»).

Камунізму па-за Камінтэрнам быць ня можа. І, выходзячы са складу яго, раскольніцкая група толькі легалізуе сябе пад фашысцкім урадам Пілсудзкага (як легалізаваў сябе Маслаў пад Гіндэнбургам), аб'ектыўна ідучы да таго, каб пертварыцца ў сацыял-дэмакратычнага папіхача польскага імпэрыялізму. Стаўшы рэнэгатамі камунізму, стаўшы агентамі польскай шляхты, якая ўжо дзесяць год марыць аб звароце сваіх маёнткаў на Украіне, раскольніцкая група здраджвае і камінтэрнаўскаму лёзунгу самавызначэньня нацый, паколькі з пагляду на свае службовыя адносіны да польскай шляхты змушана будзе змагацца супроць не адзін раз уласнаю крывёю маніфэставанай волі працоўных з падняволеных украінскіх зямель далучыцца да савецкай Украіны.

Вышэй мы адзначылі, што фармальна здрада раскольніцкай групы пачынаецца з мінулага году, а па сутнасьці карэньні яе сягаюць далёка глыбей. Яшчэ ў дні Кастрычніка украінская дробная буржуазея з У. С.-Д. Р. П сумела процьпаставіла сябе пралетарскай рэвалюцыі. Умова гэтых дробных і паскудных палітыканаў з кайзэрам Вільгельмам адразу выявіла сапраўдную сутнасьць гэтага шахрайскага лёзунгу. Далей, манаполію на прадстаўніцтва украінскага камунізму дамагаліся ўзяць на сябе ўкапісты. Няшчадная лёгіка разьвіцьця клясавай барацьбы на Украіне зьявілася прычынай расколу ў гэтай партыі і самаліквідацыі рэштак яе ўвосень 1925 году. Але украінскі дробны буржуа ня мог на гэтым супакоіцца, і ў выніку яго націску ў КП(б)У зьявіўся нацыяналістычны ўхіл —шумскізм. Паўстаўшы супроць бальшавіцкіх кадраў КП(б)У і выставіўшы палітычным козырам клічку «прэзрэнных малороссов» для тых украінскіх камуністаў, што ня бачаць іншых шляхоў для пралетарскай рэвалюцыі на Украіне, як толькі пад магутным кіраўніцтвам старой ленінскай гвардыі ў УсеКП(б),—шумскізм, таксама, як некалі У.С.-Д.Р.П. і УКП, таксама зрабіў спробу спэкульнуць на спэцыяльна «украінскім» камунізьме.

Шумскізм, вульгарна кажучы, прамазаў на гэтай стаўцы. Украінскага пралетарыяту не пайшло за ім ані жменькі, падтрыманьне ён здабыў толькі ў нешматлікавым і выразна дробна-буржуазным гуртку хвілёвізму, які ў апошні час выявіў сябе антыпартыйнай і антысавецкай фашыстаўскай плыньню.

Мы ведаем, што украінская контррэвалюцыя абеззьвюма рукамі ўхапіла[illegible] Мікіты, які ўжо даўно ня бачыў нашых пралетарыяў і сялян. Мы ня будзем пералічваць тут усіх дасягненьняў, якія мае украінская савецкая ўлада пасьля выгнаньня буржуазных інтэрвэнтаў (апошні—Пілсудзкі) у галіне як гаспадарчага, так і культурнага будаўніцтва. Усе лічбы аб гэтым былі прыведзены не адзін раз у сувязі з 10-годзьдзем Кастрычніка і 10-годзьдзем Украінскай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. Усе ведаюць, што працэс тварэньня украінскай сацыялістычнай культуры, адбываючыся ў прыродных умовах сацыялістычнай дзяржаўнасьці, бяз штучнасьці і гвалту ў мэтадах, адбываецца і да тага-ж паскораным тэмпам, бо ўвесь украінскі як партыйны, так і сапраўдны савецкі актыў працуе з перавышэньнем далёка 100 проц. і зрабіць што-небудзь большае—няма чалавечых сіл. Усе ведаюць, што КП(б)У нясупынна імкнецца павялічыць дасягнуты тэмп, заўважваючы сям-там незапоўненыя прагаліны. Фарсаваць украінскі культурны працэс у гэтых умовах перанапружаньня, фарсаваць яшчэ мацней, чым гэта робіць партыя,—а ўласна гэтага і вымагаў шумскізм,—гэткі лёзунг зьяўляецца найперш незразумелым для нашых працаўнікоў. Ён быў нерэальны для нашай бальшавіцкай сьвядомасьці, чаму украінец-бальшавік адразу-ж і зразумеў яго толькі як спэкуляцыю на украінскім нацыянальным пытаньні і аднагодна, цэлай партыяй, адкінуў яго.

Таксама аднагодна адкінуць нашы масы і партыйны і савецкі актыў спробу раскольніцкай групы КПЗУ насадзіць у Савецкай Украіне «нацыянальную камуністычную апазіцыю», спробу, якая так шчыра сходзіцца з дырэктывамі шапавалаўскай контр-рэвалюцыі.

Спроба гэта—спадчына актыўнасьці украінскага дробнага буржуа, які адчувае свой блізкі канец ад посьпехаў сацыялістычнага будаўніцтва ў Савецкай Украіне. Ён ведае: чым далей, тым менш надзеі на адбудову буржуазнай Украіны. Ён парывае з Камінтэрнам, ідзе на паслугі да Пілсудзкага, ён гэтым вызнае падараваную Пілсудзкім Заходняй Украіне назву «Малапольшчы». Але ўсё гэта дарэмная справа. Украінскія працоўныя масы паабапал кардону з агідай адкінуць гэтую ўжо напэўна апошнюю нацыяналістычную спэкуляцыю, а ў гісторыю доўгай нізкі здрад украінскай дробнай буржуазіі раскольніцкая група ранейшай верхавіны КПЗУ ўвойдзе хіба пад ганебнай назвай «ганебных малапалякаў».

Пра некаторыя імпэрыялістычныя праэкты.

I.

Усім вядома, якую вялікую ролю ў гісторыі найноўшага імпэрыялізму адыграла і адыгроўвае разьвіцьцё міжнародных шляхоў зносін. У сваёй праве абярнуць усю зямную кулю ў адзін фінансава-прамысловы арганізм, сусьветны капітал паступова ахапляе ўсю зямлю безьліччу чыгунак, новымі воднымі шляхамі і радыё-тэлеграфнымі лініямі. У ходзе гэтага працэсу інтарэсы асобных нацыянальна-дзяржаўных груп часта сутыкаюцца, а гэта нямінуча прыводзіць да фатальных міжнародных канфліктаў. Каб ацаніць усё значэньне гэтага працэсу, досыць прыгадаць гістарычную барацьбу вакол Багдадзкае чыгункі, барацьбу, якая адыграла не малую ролю ў падрыхтоўцы імпэрыялістычнае вайны.

Цікава, што ў апошні час, у сувязку з частковаю стабілізацыяю капіталізму і ўзмацненьнем яго імпэрыялістычных тэндэнцый, капіталістычныя краі ізноў усё больш і больш аддаюць увагі збудаваньню і разьвіцьцю такіх шляхоў зносін, якія маюць толькі ваенна-стратэгічнае, або імімпэрыялістычна-каляніяльнае значэньне.

У нашай газэце неяк паведамлялася аб пастанове югаслаўскага ўраду распачаць у гэтым годзе будаваньне Адрыятычнае чыгункі.

Праэкт гэтае чыгункі ня новы; ён выпрацоўваўся яшчэ ў даваенныя гады, але рэалізаваць яго перашкодзіла тое, што ў гэтым пытаньні стыкнуліся інтарэсы двох вялікіх тагочасных дзяржаў—Аўстра-Вэнгрыі і Расеі, якія змагаліся за ўплыў на Балканах. Пасьля вайны Югаславія ізноў прыпомніла гэты праэкт і нават дастала ў Амэрыцы пазыку на збудаваньне Адрыятычнае чыгуначнае каляіны. Ажыцьцяўленьне гэтага праэкту затрымалася толькі дзякуючы фінансавай кволасьці Югаславіі, а таксама часткаю і з тым, што пасьля 1922 году пастала напружаньне адносін між Італіяй і Югаславіяй. Хіба-ж не характэрна, што гэты плян ізноў выходзіць на сцэну якраз тады, калі ўзаемаадносіны між гэтымі дзяржавамі дасягнулі вялікага абвастрэньня.

Характэрна яшчэ і другое. Выпрацавана некалькі варыянтаў Адрыятычнае чыгункі. Найвыгаднейшым з эканамічнага боку зьяўляецца праэкт найкарацейшае лініі з Белграду да Спалато на Далмацінскім узьбярэжжы. Поўныя выгады дае таксама варыянт: Белград—Вышаград—Катаро. Аднак, югаслаўскі ўрад, як паведамляе прэса, адхіліў гэтыя праэкты і спыніўся на варыянце: Белград—Крагужэвац—Мітровіца—Падгорыца—Катаро. Хоць гэта і не найдаўжэйшы шлях з Белграду да Адрыятычнага мора, але, пры будаваньні гэтае чыгункі давядзецца перамагаць вялізэзныя прыродныя цяжкасьці, бо гэты шлях будзе праходзіць праз увесь горны абшар Чарнагорыі з усходу на захад. Новая чыгунка, водлуг гэтага праэкту, пойдзе з Белграду да Мітравіцы проста на поўдзень, нават з некаторым закрутам на ўсход, а потым крута, пад вострым вуглом, паверне на захад і выйдзе да мора дзікаю горнаю мясьцінаю.

Бязумоўна, гэты нязручны шлях выбраны выключна з стратэгічнымі мэтамі: новая чыгунка абвязвае ня недалёкай адлегласьці ўсю паўночную мяжу Албаніі, якая, як вядома, і зьяўляецца зараз галоўным аб'ектам барацьбы між Югаславіяй і Італіяй.

Порт Катаро з камэрцыйнага пункту гледжаньня мае далёка меншае значэньне, чым порт Спалато, але ён з стратэгічнага боку мае дзьве перавагі: ён шмат бліжэй да Албаніі, і ён ужо ў часе вайны быў прыстасаваны для ваенна-марскіх мэт і зьяўляўся базаю для аўстра-вэнгерскага флёту.

Цікава прыгадаць, што 10 гадоў назад з порту Катаро прагучаў першы сур'ёзны рэвалюцыйны водгук на нашую Кастрычнікавую рэвалюцыю: 1-га лютага 1918 году ў порце Катаро паўсталі матросы аўстравэнгерскага флёту і ўзьнялі чырвоны сьцяг на ўсіх 40 вайсковых караблёх, якія сталі ў гэтым порце. Гэты стыхійна выбухнуўшы і неарганізаваны рух быў сурова прыдушаны, аднак порт Катаро ўвайшоў у гісторыю рэвалюцыйнага руху.

Югаслаўскі ўрад па сутнасьці і сам не адхіляе, што напрамак новае чыгункі выбран з палітычных, іншымі словамі, стратэгічных матываў; але ён спрабуе дадаць ёй перад краем абаронны характар гэтага плану. У данным разе ён мае магчымасьць спасылацца на кіпучую шляхава-будаўнічую працу італьянскага ўраду ў Албаніі, працу, бясспрэчна накіраваную проці Югаславіі. Усё гэта правільна; вядома, што зараз італьянскі імпэрыялізм перайшоў у рашучы наступ на Балканскай паўвыспе, і што Югаславія прымушана п а к у л ь - ш т о трымацца абарончае пазіцыі. Але гэта не мяняе сутнасьці справы, і ня гэта цікавіць нас тут: мы на гэтым прыкладзе паказваем, што ў перажываемы намі час імпэрыялістычныя і ваенна-стратэгічныя меркаваньні пануюць над усімі іншымі меркаваньнямі, і што нават самыя патрэбы я заходы эканамічнага і культурнага будаўніцтва, якімі для Балканскіх краёў зьяўляецца збудаваньне новых чыгунак, цалкам падпарадкаваны вымаганьням імпэрыялістычнае барацьбы.

II.

Тое-ж самае, толькі з некаторымі зьменамі, наглядаем мы і ў другім кутку „Бліжняга Усходу"—у Малой Азіі. Не разглядаючы ўсіх складаных зьявішчаў, якія датычаць малаазіяцкае праблемы, адзначым тут толькі сякія-такія новыя моманты, пра якія паведамляюць апошнія газэты. Водлуг гэтых паведамленьняў, нарэшце, нібы вырашана два шчыльна між сабою зьвязаныя пытаньні, якія ў працягу шмат гадоў выклікалі спрэчкі між ангельцамі, французамі і, часткова, амэрыканцамі. Гэта—пытаньні пра надзел масульскае нафты і пра збудаваньне новае Багдадзкае чыгункі.

Вудлуг новае згоды аб масульскай нафце, падпісаньне якое мае адбыцца бліжэйшымі днямі, акцыі новага міжнароднага трэсту разьмяркоўваюцца так: дзьве ангельскіх кампаніі (Рояль Дэтч-Шэл і Англа-Пэрсідзкая кампанія) дастаюць 47,5 проц., амэрыканцы (Стандарт Ойль) і французы—па 23,25 проц. і нейкі калішні прыватны канцэсіянэр—рэшту 5 проц. Вось-жа гэтае пытаньне, наконт якога ня толькі ішлі дыплёматычныя перамовы між урадамі і доўга таргаваліся нафтавыя дзялкі, але наконт якога французскі ўрад нават зварочваўся ў ангельскі суд, зараз нібыта „падобраму" разьвязана.

Аднача̀сна з гэтым ангельцы і французы ў працягу некалькіх гадоў спрачаліся таксама аб тым, якому порту Сярэдземнага мора павінен належаць гонар прымаць масульскую нафту для далейшага адвозу, іншымі словамі, да якога порту трэба правесьці новую Багдадзкую чыгунку і масульскі нафтаген. Ангельцы адстайвалі порт Гаіф, і зразумела чаму: гэты порт знаходзіцца ў Палястыне, якая перабывае пад „мандатным" кіраваньнем Англіі. Французы-ж дамагаліся павярнуць новую чыгунку больш на поўнач і сталі за горад Александрэту, таксама зразумела чаму: гэты горад у Сірыі, на кіраваньне якою Францыя мае „мандат" на падставе Вэрсальскага ўгавору і якую яна на падставе свайго мандату і зараз уціхамірвае ўзброенаю сілаю.

Амэрыканцы ў гэтым пытаньні сталі больш збоку: ім ня так ужо важна, які порт пераможа, была-б толькі нафта. Французскі праэкт меў шмат пераваг; водлуг яго, новая чыгунка ў большай сваёй частцы павінна-б была ісьці далінаю Эфрату, прыступнаю да культываваньня і зручнаю для будаўнічых работ і г. д. Тым часам, згодна ангельскага варыянту, чыгунка павінна ісьці нерадзючаю і маладаступнаю Сірыйскаю пустэчаю. Вось жа, паколькі кожны бок так упарта трымаўся свайго праэкту, дык сапраўднага тлумачэньня гэтаму трэба шукаць у плянах і заданьнях каланіяльнае палітыкі абодвых краёў.

Чыгунка з Александрэты ў Багдад надзвычайна палегчыла б Францыі каланізацыю Сірыі, дала-б ёй магчымасьць хутчэй уціхамірыць жыхарства гэтага краю і пачаць больш інтэнсіўна эксплёатаваць прыродныя багацьці яго. Імпэрыялістычна Англія не магла адмовіцца ад свайго пляну ня толькі затым, што чыгунка Гаіф—Багдад, перацінаючы Палястыну, узмоцніць пазіцыю мэтраполіі ў гэтым краі, але галоўнае, затым, што новая чыгунка адчыніць ёй просты шлях да васальнага княства Ірак і палегчыць доступ да Курыстану, як турэцкага, так і пэрсідзкага, куды з даўных-давен імкнецца ангельскі імпэрыялізм.

У гэтай спрэчцы таксама перамог, як і трэба было чакаць, ангельскі пагляд. Мацнейшы эканамічна і палітычна бок прадыктаваў сваю волю: новая Багдадзкая чыгунка, як і новы вялікі нафтаген будуць мець сваім канцавым пунктам на Сярэдземным моры невялікі партовы гарадок Гаіфу (12.000 жыхароў).

Энэргічна прамуе наперад брытанскі імпэрыялізм і ў гэтым напрамку.

III.

Найбольш грандыёзным з усіх найноўшых плянаў эўрапейскага імпэрыялізму зьяўляецца праэкт французскага ўраду пра збудаваньне Вялікага Транссахарскага шляху.

Плян гэты ня новы, ён шмат разоў абгаварваўся і ізноў адкладваўся, так што шмат-хто пакінуў верыць у магчымасьць яго ажыцьцяўленьня. Але, вось, французскі ўрад, як паведаміла прэса, ухваліў канчатковую пастанову аб збудаваньні гэтага т. зв. «вялікага нацыянальнага шляху". Яшчэ да роспуску палаты дэпутатаў ён намеран правесьці заканапраэкт аб асыгнаваньні сродкаў на падрыхтоўчыя работы і з надыходзячага году прадбачыць пачаць ажыцьцяўленьне гэтага праэкту.

Вось-жа,—чыгунка праз Сахару, праз недаступную баечную пустку. На камяністых абшарах, па бяскрайніх пескавых долах, дзе раней паволі плянталіся толькі караваны „караблёў пусткі"—вярблюдоў, дзе на неасяжным прасторы бегалі вольна львы і шакалы, дзе людзі туліліся толькі ў далёка раскіданых оазах, гэтых зялёных выспах пусткі, захаваных дзе-ні дзе сярод пескавых дзюн—гэтымі маўклівымі даламі будзе пракладзен на тысячы вёрст рэйкавы шлях, і ў адзін з дзён па ім пабягуць паязды, галасьлівыя караваны вагонаў, пераганяючы гурты шпарканогіх страусаў і анцілоп, грукатам калёс і сьвісткамі цягнікоў парушаючы вечную дрымоту, прымушаючы трамцець мірныя племяны туарэгаў і маўраў.

У гэтым грандыёзным пляне ёсьць свая паэзія і свая падкупная вялікасьць. Але ёсьць у ім і процілежны бок. Прынамсі, зразумела, што не паэтычныя матывы штурхалі кіраўнікоў французскае палітыкі збудаваць Транссахарскую чыгунку.

Само сабою зразумела, што з эканамічнага пункту гледжаньня Сахарская чыгунка не дае зараз асаблівых выгод і ў працягу шмат гадоў яна даваціме вялізэзныя страты. Усё-ж сякія-такія меркаваньні эканамічнага характару адыгралі сваю ролю пры апрацаваньні гэтага праэкту.

Сахарская чыгунка павінна пайсьці ад канцавога пункту цяперашняе Алжырскае чыгункі Калёмб-Бэшара, які ляжыць на паўднёвым схіле Атласу, да оазу Таўрэрт і далей на поўдзень да гораду Тымбукту, які ляжыць на сярэднім плыні рэчкі Нігер. Увесь басэйн Нігера лічыцца занадта ўрадлівы, і французскія капіталісты маюць надзеі на эксплёатацыю гэтага краю.

Там ёсьць вялізэзныя трапічныя абшары для пашы статак, там з посьпехам разводзяць рыж і іншы хлеб і, самае галоўнае, там ёсьць магчымасьць шырока разгарнуць засевы і апрацоўку баваўны і каўчука, якія выпаўняюць такую вялізэзвую ролю ў сучаснай сьветавай гаспадарцы. Завяраюць, што гэтая яшчэ мала дасьледжаная краіна апроч гэтага мае шмат мінэральных багацьцяў.

Аднак няма чаго сумнявацца, што галоўныя матывы, якія штурхаюць французскі ўрад будаваць Транссахарскую магістраль, не эканамічнага, а ваенна-стратэгічнага характару. Нябошчык тав. Паўловіч у сваёй кніжцы „Борьба за Азию и Африку" пісаў аб гэтым надта дакладна і яго вывады былі такімі: чыгунка павінна ўзмоцніць пазіцыі Францыі ў Афрыцы і даць ёй магчымасьць перакідаць шматлікія вайсковыя яе рэзэрвы з Алжыру, Марока і Сэнегаліі ў выпадку патрэбы да пунктаў межаваньня з Англіяй; чыгунка зараз павінна стаць зброяю Францыі проці Англіі на чорным кантынэнце.

З таго часу, як пісалася т. Паўловічам гэтая кніжка, стала яскравей відаць, што ёсьць яшчэ і трэці сапернік на ролю ў перадзеле сьвету, гэта—Італія. Цікава адзначыць, што пасьля першых паведамленьняў аб пастанове французскага ўраду рэалізаваць праэкт Транссахарскае чыгункі, фашысцкія газэты адразу-ж выступілі з другім праэктам і сталі даводзіць яго перавагі перад французскім плянам. Італія, наперакор заходняй Трассахарскай магістралі, якая павінна прайсьці па французскіх каляніяльных тэрыторыях, прапануе будаваць усходнюю (справядлівей, цэнтральную) лінію з італійскага порту Трыполі да возера Чад у паўночна-ўсходнім кутку ангельскае калёніі Нігэрыі.

Яскрава адно: вэрсальскі перадзел Афрыкі стварыў новыя вузлы для сутычак між імпэрыялістычнымі дзяржавамі. **Н. Ч.**

Жыцьцё і праца асьветніка.

Няхай жыве Чырвоная армія!

Да ўсіх арганізацый і членаў саюзу працасьветы БССР.

ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

Сёлета «Дзень Чырвонай арміі» набывае асаблівае значэньне для ўсёй нашай пралетарскай краіны. Міжнародная буржуазея ня спыняе сваёй брудвай працы па падрыхтоўцы вайны супроць нашай першай у сьвеце краіны пралетарскае дыктатуры. Наша слаўная Чырвоная армія, якая сама нарадзілася ў агні і хвалях Кастрычнікавай рэвалюцыі, зьнішчыла ў цяжкія для нашай краіны гады контр-рэвалюцыю. Мы ўпэўнены ў тым, што ўсякія спробы замежнае контр-рэвалюцыі задушыць нашу савецкую краіну ўзброенай рукой разаб'юцца аб непераможную сілу нашай Чырвонай арміі.

Чырвоная армія—моцная ня толькі вінтоўкай і гарматай, а і духам, бо яна зьяўляецца арміяй клясавай, арміяй рабочае клясы і працоўнага сялянства, арміяй, якая абараняе інтарэсы працоўных мас. У гэтым вялікае значэньне нашай Чырвонай арміі, якая першая ў гісторыі і жыцьці народаў зьяўляецца сілай вызваленьня працоўных.

Наш Саюз Працаўнікоў Асьветы, які яшчэ пяць год назад прыняў на сябе ганаровую ролю шэфа над Чырвонай арміяй, павінен асабліва паклапаціцца аб найлепшым правядзеньні «Дню Чырвонай арміі» у гэтым годзе. Узмацніць жывую сувязь нашых саюзных арганізацый з Чырвонай арміяй, узмацніць культпрацу нашых саюзных арганізацый у падшэфных чырвонаармейскіх часьцях, узмацніць ваенізацыю членаў нашага саюзу пры дапамозе падшэфных чырвонаармейскіх арганізацый, шырока высьветліць перад саюзнымі масамі гісторыю барацьбы нашай Чырвонай арміі за заваёвы Кастрычніка і значэньне Чырвонай арміі ў сучасны момант у справе забесьпячэньня нашай савецкай краіны міру і магчымасьцяй сацыялістычнага будаўніцтва, —вось важнейшыя задачы нашага саюзу ў сьвяткаваньні 10-цігодзьдзя Чырвонай арміі.

Цэнтральнае Праўленьне Саюзу Працаўнікоў Асьветы БССР, братэрскі вітаючы Чырвоную армію з сьвятам, заклікае ўсе саюзныя арганізацыі гораду і вёскі да самага шырокага ўдзелу ў правядзеньні гэтага сьвята, каб гэтым яшчэ больш замацаваць заваёвы Кастрычнікавай рэвалюцыі.

ЦП Саюзу Белпрацасьветы.

Фізвых і пісаньнеў школе.

У пачатку лютага Чэрыкаўскае райметбюро склікала вытворчую нараду, на якую зьявіліся амаль усе настаўнікі раёну... На абвестцы дню сталі пытаньні:

а) Выхаваўчая праца школы, б) чытаньне ў сучаснай школе, в) пісаньне ў школе, г) фізвых і ваенізацыя ў школе.

Пытаньні настолькі зацікавілі настаўніцтва, што сваёю актыўнасьцю яны падчас перашкаджалі працы.

Так, па першаму дакладу, нягледзячы на тое, што ён прадставіў сходу ўсю сутнасьць сучаснага выхаваньня ў школе, шляхі і мэтады яго, было задана дакладчыку больш як сорак пытаньняў, больш як пятнаццаць асоб выступалі ў спрэчках. Кожнаму было цікава выказаць сваю думку аб тым, што неабходна зрабіць, каб выхаваньне вучняў зьявілася запраўдным грамадзкім выхаваньнем.

Адзначалася і тое, што настаўнік пры сучасных умовах ня мае магчымасьці весьці сталай працы ў гэтым напрамку. Гаварылі, што няма пад рукамі літаратуры, мала часу на падрыхтоўку і г. д.

Ня менш цікавага пачулі настаўнікі ад дакладчыкаў па астатніх пытаньнях.

Па інфармацыі з мест па чытаньні казалі, што у 1 групе пры навучаньні граматнасьці ўжываюцца тры мэтады—гукавы, цэлых слоў і зьмешаны.

На пытаньне—які мэтад лепш практыкаваць, каб хутчэй навучыць [illegible]

[illegible] прамку рабіць у сучасны момант I, II, III і IV групам.

Згадзіліся, што чыстапісаньне магчыма і патрэбна практыкаваць, але [illegible]

Прафсаюзная нарада Менскай акругі.

МАСАВУЮ ПРАЦУ ТРЭБА ЎЗМАЦНІЦЬ.

[illegible]

за 1927 год на 100 проц., прычым заўважана, што абслугоўваньне як курортнымі [illegible]

З КАЛДАГАВОРАМІ ДРЭННА.

Пры правядзеньні выніку калдагаворнай кампаніі выступаўшыя ў спрэчках застанаўліваліся на вялікай зацікаўленасьці саюзнай масы пытаньнем утварэньня калдагавору і на актыўным удзеле ў абгаварэньні праэкту калдагавору, у зьвязку з чым значна павялічылася прафсаюзная сьвядомасьць асьветніка.

Шэраг выступаўшых адзначылі цяжкасьці пры ўтварэньні калдагавору, што выражалася асабліва ў адмаўленьнях з боку адміністрацыйных органаў заключаць калдагавор на тэй падставе, што ня быў зацьверджан каштарыс (да гэтага часу яшчэ ня ўтваран калдагавор у 3-х раёнах: Смалявічы, Капыль і Пухавічы), на падставе чаго заўважана, каб ЦП паставіла рашуча пытаньне перад належнымі органамі аб дачы паказаньняў райвыканкомам паказаных раёнаў аб заключэньні калдагавораў.

Ляшчынскі.

КУЛЬТПРАЦА ПАЛЯПШАЕЦЦА.

На пытаньню становішча і пэрспэктыў саюзнай культпрацы па Менскай акрузе адзначана сваячасовая распрацоўка і дасылка матар'ялаў аб формах і мэтадах культпрацы, утварэньне грамадзкай думкі сяброў саюзу навакол культпрацы, паляпшэньне палітыка-выхаваўчае працы як у горадзе, гэтак і на вёсцы (курсы ленінізму—Менск, Капыль).

Прамоўцы адзначылі зацікаўленасьць з боку настаўніцтва палітвучобай, набыцьцё палітлітаратуры, разгортваньне эпізадычных лекцыяў і дакладаў (Менскі Дом Асьветы і частка раёнаў), здавальненьне раёнаў адпаведнай літаратурай. Разам з гэтым застанаўліваліся на пытаньнях аб вывучэньні вопыту ў галіне палітвыхаваўчае працы нізавых праворганаў, аб пашырэньні Менскіх курсаў ленінізму, аб практыкаваньні камандыраваньня навуковых працаўнікоў у раёны для чытаньня лекцый.

Выказваліся прафпрацаўнікі раёнаў за пашырэньне і папулярызацыю сярод сяброў саюзу курсаў завочнага навучаньня пры 2-м Маскоўскім унівэрсытэце, за выпіску імі-ж твораў Леніна.

КУРОРТНАЯ КАМПАНІЯ ПРАЙШЛА ПАСЬПЯХОВА.

На пытаньню аб выніках курортнай кампаніі за 1927 год і пэрспэктывах за 1928 год—прамоўцы пацьвердзілі выкананьне пляну курортнае кампаніі

ВУЧНІ КУПЛЯЮЦЬ А[...] ПАЗ[...]

(Уваравіцкая 7-хгодка[...])

Пасьля гутаркі, якая была праведзена на клясах, аб значэньні сялянскай газэкі, у калідоры школы толькі чутны гутаркі сярод вучняў аб тым, што «я падпісаўся», «я ўнёс 50 кап.», «а я заўтра падпішуся» і г. д. Адным чынам гэтае пытаньне, аб сялянскай газэце, у сучасны момант стала злабадзённым пытаньнем дня ў гушчах вучняў.

Ёсьць у нас і такія прыклады: ву[...]

Манэўры трох палкоў.

18-19 лютага адбыліся манэўры трох палкоў камсамольцаў і рабочай моладзі г. Менску.

Манэўры ўдаліся.

Для паглыбленьня вайсковай падрыхтоўкі і ў зьвязку з сьвяткаваньнем 10 гадавіны Чырвонай арміі на падставе пастаноў Цэнтральнага Савету ТДА-Авіяхіму і ЦК ЛКСМБ 18 і 19 лютага адбыліся двохбаковыя тактычныя заняткі. Месцам апэрацыі былі вёскі Лошыца і Сеньніца. У манэўрах прымалі ўдзел тры палкі. З аднаго боку полк імя Чырвонай арміі і з другога—полк імя Кастрычніка і 1 Мая 1 і 2 батальёны нашага імя Чырвонае арміі палка складаліся з студэнцтва БДУ, 3 б—н з членаў ТДА-Авіяхіму і камсамольцаў Ляхаўскага райкому. Каманды склад да камандзіра ўзводу ўключна быў з удзельнікаў манэўраў. Сувязь, хэмічны, санітарны і лыжныя атрады—з сяброў гурткоў БДУ. Полк налічваў 1200 чал.

Мэта заняткаў чыста вучэбная. Гэта, у першую чаргу, падагуліць атрыманыя тээрэтычныя веды па вайсковай падрыхтоўцы, увяжа іх з практыкай, азнаёміць з умовамі начной тактычнай працы арміі. Перад гэтымі манэўрамі ставілася і палітычная мэта—азнаямленьне навакольнага сялянства зналўным складам ТДА-Авіяхіму, іх працай і правядзеньнем палітработы ў вёсцы.

Нягледзячы на страшэнны сівер, мароз, кепскае ў большасьці адзеньне, дрэнны абутак і начную абстаноўку, не наглядалася ніводнага выпадку, каб хто самохаць вышоў з пазіцыі, альбо псахайна адпёсься да даручаных яму абавязкаў. Шмат практыкі атрымалі па рассыльнай службе. На занятках заўважалася, што ў большасьці ўдзельнікаў тээрэтычныя веды ёсьць, але адсутнічае трэніроўка.

Гэтыя заняткі добра азнаёмілі з баявой абстаноўкай, пашырылі вайсковы кругагляд удзельнікаў, паказалі, якую вартасьць мае трэніроўка і сувязь тээрэтычных ведаў з практыкай.

Камсамол і студэнцтва на варце.

ПЕРАД ПАХОДАМ.

Час збору быў прызначаны на 3 гадзіны дню. Але як толькі стрэлка гадзіньніка паказала лічбу два, унівэрсытэт заруха ўся; забегалі студэнты, нібы [illegible]

давой лініі. Малады ваяка прыглядваецца ўперад; малейшы шорах удвае яго напружанасьць.

Ідзе праверка застаў, караулаў, часавых. Разьведка робіць сваю справу. Раптам яна сустрэлася з «ворагам» [illegible]

ВЫХАД НА МАНЭЎРЫ.

[illegible]

падвучыцца?..—такі адказ кожнага студэнта, якога па тых ці іншых прычынах заставілялі дома.

Раздалася каманда. Як з вульля высыпала студэнцтва на вуліцу. [...] зборным пункце Ляхаўскага [...]му ЛКСМБ далучыліся камса[...] райёну і сябры ТДА-Авіяхіму. [...]адней шая лавіна звыш дзьвёх [...] у даўжыню заліла вуліцы. [...]шыя гукі песьні... перш нясьмела, [...]відаць нясьпетасьць; потым, што [...] тым песьня гучыць мацней. [...] набліжаецца і пазіцыя. Калё[...]рухаецца без размоў і сьпеваў. [...] цьмяныя плямы на небасхіле. [...]ёска Лошыца.

НА ПРЫВАЛЕ.

[...]кае вільготнае надвор'е зьмяні[...] ветрам, які рэзаў шчокі, кусаў нос, лез за пазуху.

[...]ртыр'еры разводзяць па кватэрах. [...]емна спатыкае сялянства мала[...]аяк. Не прайшло і хвіліны, як [...] і тубыльцы вёскі завязалі жы[...] гутаркі. Збоку здавалася, што [...]ана спаткаліся старыя добрыя [...]ыя, якія не бачыліся шмат гадоў [...]шаюцца ў адну гадзіну перадаць [...]што ў кожнага на сэрцы.

[...]рдом ажыў. Вечар самадзейнасьці; [...]нт на сцэне дэкляматары, сьпе[...] далей гутаркі аб Х-годзьдзі Чыр[...] арміі, задачах ТДА-Авіяхіму.

УСТРЭЧА З «ВОРАГАМ».

[...]ш полк імя Чырвонай арміі быў [...]аражавой ахране і займаў пазі[...] ў раёне Лошыцы. Мы на пера-

Працоўнае сялянства на дапамогу Чырвонай арміі.

Каля 11 гадзіны ўночы ў штаб палка імя Чырвонай арміі зьявіўся селянін з вёскі Сеньніцы т. Карпіловіч.

«Таварыш камандзір палка! Наша сялянства хоча прыняць удзел у манэўрах. Нам таксама патрэбна практыка, каб быць падрыхтаванымі. Мы арганізавалі атрад у 15 чалавек. Намі разгледжана расплажэньне ворага, яго каравулаў, іх сіл. Дазвольце нам захапіць іх штаб».

На пытаньне камандзіра: «А як вы зможаце дабрацца да іх штаба: вас не прапусьцяць?» пачуўся адказ: «Я стары партызан. Я не адзін раз прабіраўся ў тыл белапольскай арміі, змагу зрабіць і тут. Мне трэба падрыхтоўка зьмены партызанаў!».

Такі пагляд і сьвядомыя адносіны працоўнага жыхарства да пытаньня абароны Савецкага Саюзу. З такім жыхарствам нашай Чырвонай арміі не страшны ні Пілсудзкія, ні Чэмбэрлены з сваімі танкамі.

І Чырвоны Крыж „падрыхтаваўся“.

Ёд замест валяр'янаўкі.

Да манэўраў усе рыхтаваліся як да вялікага якога сьвята. Не застаўся ззаду і ЦК Чырвонага Крыжу. Ён забясьпечыў вайскова-санітарныя гурткі, якія прымалі ўдзел у занятках, належнымі мэдыкамэнтамі. Апошнія скора прыгадзіліся. Занядужаў чалавек. Папрасілі валяр'янаўкі. Паднесьлі хвораму, але замест валяр'янаўкі аказаўся ёд.

Урэшце выявілася, што на бутылачцы з ёдам быў надпіс «валяр'янаўка» і наадварот.

Не паклапаціўся Чырвоны Крыж нават вымыць санітарную двуколку. Калі захварэў адзін з удзельнікаў манэўраў, прышлося каня браць у палку, а калёсы шукаць у вёсцы, каб адвезьці хворага ў Менск.

Да 10-ай гадавіны Чырвонай арміі павялічым шэрагі ТДА-Авіяхіму.

(Аб'яднаная Беларуская Вайсковая Школа).

[illegible]

Бруйм.

НЕ НАПАДАЦЬ, А АБАРАНЯЦЦА РЫХТУЕМСЯ.

(З акруговага зьезду ТДА-Авіяхіму).

Акруговы зьезд ТДА-Авіяхіму Менскай акругі падагуліць практычныя вынікі у справе ваенізацыі працоўных мас.

18 лютага вечарам у Менску адчыніўся акруговы зьезд ТДА-Авіяхіму. Вялікая заля клюбу К. Маркса запоўнена дэлегатамі.

У склад прэзыдыуму зьезду ўвайшлі таварышы: Кнорын, Чарвякоў, Галадзед, Васілевіч, Акулік, Ягораў, Цімашэнка, Лакціонаў, Шлер, Валасноў і інш.

Адзін з дэлегатаў зьезду пад дружныя воплескі ўдзельнікаў прачытаў сьпіс т. т., якіх ён прапанаваў у лік членаў ганаровага прэзыдыуму.

У гэтым сьпісе былі таварышы: Сталін, Рыкаў, Варашылаў, Калінін і Уншліхт.

НАША АРГАНІЗАЦЫЯ ЎЗМАЦНЕЛА.

Адчыняючы зьезд, тав. Валасноў зазначыў:

— Сваю працу мы пачалі год таму назад, калі Савецкаму Саюзу пагражала ваенная небясьпека. Праз год мы прышлі сюды, каб праверыць сваю падрыхтоўку і дасягненьні, а таксама ўстанавіць, ці зьмянілася што-небудзь у сэнсе ваеннай небясьпекі.

Ці можам мы сказаць, што небясьпекі няма? Гэтага мы сказаць ня можам, бо ваенная небясьпека ўсё ўзрастае. Пачаўшы працу тады, калі наша акруговая арганізацыя налічвала ў сваіх шэрагах 15000 членаў, у сучасны момант мы можам сказаць, што яна стала моцнаю арганізацыяй, бо колькасьць членаў узрасла больш чымся у два разы—32000 чал. У акрузе ёсьць шмат гурткоў вайсковых ведаў.

АРГАНІЗАЦЫЯ ТДА-АВІЯХІМУ КАРЫСТАЕЦЦА СЫМПАТЫЯЙ МАС.

Прывітаўшы акруговы зьезд ад імя АК КП(б)Б, т. Акулік зазначыў:

— Роля ТДА-Авіяхіму вельмі вялікая, асабліва ў капіталістычным акружэньні. Мы ведаем, якую палітыку вядуць нашы ворагі—імпэрыялісты: яны рыхтуюцца задушыць пралетарскую дзяржаву.

Бурны рост грамадзкай арганізацыі ТДА-Авіяхіму сьведчыць не аб тым, што мы рыхтуемся да нападзеньня, гэты рост сьведчыць якраз аб тым, што мы рыхтуемся да абароны.

Гэту задачу мы бязумоўна выканаем, бо арганізацыя ТДА-Авіяхім—карыстаецца вялікімі сымпатыямі працоўных мас Савецкай Беларусі і гэтай арганізацыі ўдзяляе ўвагу і наша партыя.

БУДЗЕ АПОШНІ БОЙ.

На вячэрнім пасяджэньні зьезду ў суботу тав. Ягораў—камандуючы войскамі Беларускай Вайсковай Акругі—зрабіў даклад аб сучасным міжнародным становішчы, у якім падкрэсьліў:

— Судзячы па ваенных падрыхтоўках імпэрыялістаў, можна сказаць, што яны хочуць хутка напасьці на наш Савецкі Саюз. Яны мяркуюць арганізаваць вялікую крывавую бойку, але наша Чырвоная армія, наша грамадзянства пры дапамозе ТДА-Авіяхіму пастараюцца, каб гэты бой быў апошнім.

СПАТКАНЬНЕ ПАЛКОЎ ТДА-АВІЯХІМУ.

19 студзеня раніцою ўвесь зьезд у поўным складзе вышаў сустракаць палкі ТДА-Авіяхіму і камсамолу.

Палкі зьезд сустрэў каля чыгуначнага мосту на Савецкай вуліцы і ўсе сумесна ішлі да будынку АК КП(б)Б.

Чарговае пасяджэньне зьезду адбылося ў нядзелю вечарам. На гэтым пасяджэньні зрабіў даклад тав. Валасноў аб працы акруговага савету ТДА-Авіяхіму і тав. Харытонаў аб працы рэвізійнай камісіі.

[...] нах прамысловасьці, няўхільна будзе весьці і далей палітыку павялічанага нажыму на рабочую клясу ўнутры краю і палітыку прыгнечаньня калёній, прыдушэньня вызваленчых нацыянальна-рэвалюцыйных рухаў, асабліва рухаў рабочых і сялян. У галіне замежнае палітыкі ангельская буржуазея будзе, як і раней, весьці падрыхтоўку да вайны проці СССР.

Супярэчаньне пралетарыята проці палітыкі кіруючых клясаў нямінуча абвострыць клясавую барацьбу Вялікабрытаніі. Ідэалёгічна рэфармісцкія правадыры рабочае партыі і трэд-юніёнаў адкрыта прытрымліваюцца пункту гледжаньня актыўнага супрацоўніцтва з капіталістамі проці рэвалюцыйнага пралетарыяту. Арганізацыйна яны імкнуцца абярнуць фармальна незалежныя арганізацыі рабочых у падсобныя апараты буржуазеі шляхам супрацоўніцтва іх верхавін з буржуазнымі арганізацыямі. Гэтая кансалідацыя капіталістычнае буржуазеі і рэфармізму праводзіцца разам з разгортваньнем барацьбы між правым крылом і рэвалюцыйнымі рабочымі, якая абяртаецца ў атаку правадыроў рабочае партыі і прафсаюзаў на левыя элемэнты рабочага руху і, у першую чаргу, на кампартыю, адзіную рэвалюцыйную партыю пралетарыяту.

З другога боку, нават аб'ектыўныя абставіны павялічваюць нездаволеньне

Першыя губзьезды саветаў Магілеўшч[...] савецкай улады ў Магілеве

(Сьнежань 1917 г.—студзен[...])

Ідэёвы пералом у настроі левых груповак Магілеўскага савету рабочых і салдацкіх дэпутатаў і губсавету сялянскіх дэпутатаў, які выявіўся ў супрацоўніцтве з першым савецкім органам на Магілеўшчыне—Ваенна-Рэвалюцыйным Камітэтам пры стаўцы, выклікаў неабходнасьць скліку губэрскага зьезду павятовых саветаў, якія стаяць на пляцформе савецкай улады.

Два гэткія зьезды павятовых саветаў рабочых і салдацкіх дэпутатаў з удзелам дэлегатаў ад вялікіх вайсковых часьцей, якія знаходзіліся ў гэтых пунктах Магілеўшчыны, і адбыліся ў канцы сьнежня 1917 г. і пачатку студзеня 1918 г.

Падзеі ў стаўцы (ліквідацыя Духонінскай стаўкі, вызначаная арыентацыя дэлегатаў усіх армій на ўладу Кастрычніка і на не лёзунгі неадкладнага выхаду з вайны, пачатая дэмабілізацыя шматмільённай расейскай арміі); мінулыя 6 тыдняў існаваньня савецкай улады, якой прадказвалі ў лепшым выпадку два тыдні жыцьця; вялізарны зрух, які рэдка паўтараецца ў гісторыі; урэшце, пагранічнае становішча Магілеўшчыны і шэраг іншых абставін, настойліва вымагаючых свайго вырашэньня на мяжы між 1917 і 1918 г., калі ўжо набліжалася Бярэсьце, а між тым павятовыя саветы Магілеўскай губэрні ўсё яшчэ стаялі на раздарожжы, зусім бездапаможныя, аддадзеныя самім сабе,—усё гэта знайшло свае водгукі на гэтых першых двух губзьездах саветаў.

Першы з гэтых зьездаў цягнуўся цэлы тыдзень.

Цэлы тыдзень дэлегаты ад саветаў Магілеўшчыны апавядалі прэзыдыуму і прадстаўнікам стаўкі вярхоўнага галоўнакамандуючага пра вялізарныя цяжкасьці іх працы, пра нявыразнасьць далейшых пэрспэктыў.

Апавядалі няўмела і бясхітрасна пра першыя крокі сваёй працы па савецізацыі глухіх куткоў Магілеўшчыны, пра цяжкасьці і перашкоды на гэтым шляху.

І толькі ў тых выпадках, калі выступалі з дакладамі старшыня Магілеўскага савету рабочых і салдацкіх дэпутатаў (у новай яго канструкцыі, якая выявілася пасьля прыходу ў Магілеў савецкіх атрадаў вярхоўнага галоўнакамандуючага Крыленка), прадстаўнік стаўкі ці дэлегаты вайсковых часьцей,—пастрой зьезду адразу ўздымаўся, зьяўлялася вера ў свае сілы, вера ў магчымасьць справіцца са ўсімі ліхам, зьнічтожыць бясьсільле, перамагчы вострую варожасьць насельніцтва да ўсякіх нават самых пязначных пачынаньняў.

* * *

Вось справаздача Шклова, буйнага індустрыяльнага цэнтру; але даклад дэлегата яго толькі лямант, толькі скарга на абкружаючыя акалічнасьці, якія зьвязваюць рукі і ногі.

— Мястэчка Шклоў,—гаворыць дакладчык, [...] у гэтым напрамку, зараз лі ў гісторыі наш савет не адыграе. Мы ня маем тэй узброенай сілы, на якую можна было-б абапірацца; у нас, урэшце, вельмі мала працаўнікоў:—адзін, два і аблічыўся.

Сярнікова фабрыка наша дае заработак 400 рабочым. Але сяляне адмаўляюцца вазіць дровы на фабрыку, і ў выніку гэта буйнае прадпрыемства ў нашым краі нямінуча павінна будзе спыніць сваю працу. Рабочыя будуць выкінуты на вуліцу, і яны, зразумела, штодзень зьвяртаюцца да нас з просьбамі:

«Угаварыце сялян, выявіце свой аўтарытэт!»

Але ўсе нашы спробы ў гэтым сэнсе не далі ніякіх вынікаў—сялянства глуха да нашых слоў.

Армейскія часьці, якія знаходзяцца ў Шклове, выразна заявілі, што ўжываць узброенай сілы на карысьць таго ці іншага боку яны не будуць, хоць бы ў гэтым зьявілася вострая неабходнасьць. Яны трымаюцца палітыкі поўнага нэйтралітэту.

* * *

Пасьля Шклову ідзе справаздача Копыся і Горак.

— Да Кастрычнікавых падзей,—апавядае дэлегат Копыськага савету,—наш савет далёка не стаяў на вышыні сваіх задач. Але калі да нас прышло падмацаваньне, становішча стварылася іншае, і мы, напрыклад, лёгка [...]хутка папярэдзілі шмат эксцэсаў, на якіх контр-рэвалюцыйныя сілы [...]ыхтавалі глебу. Нядаўна пераабра[...] каманды склад мясцовага гарні[...], зараз зусім рэвалюцыйнага, і пра[...] савету зусім наладзілася. Усклад[...] не толькі з харчамі.

— Наш Савет,—дакладвае Горацкі дэлегат,—да лістапада існаваў толькі на паперы, але хутка пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі мы пераабралі яго, і праца трохі наладзілася, хоць досыць дае сябе адчуваць бязладзьдзе.

Мы разаслалі па ўсім павеце дэкрэты савецкай улады пра зямлю, прапануючы сялянам абмеркаваць і выказаць свае думкі наконт праэкту, схілілі сялян да ідэі скліку частых зьездаў, каб прывіць ваколічнаму насельніцтву любоў да арганізаванай працы. Нам удалося правесьці некаторае абкладаньне ў карысьць Савету, аднак мы адчуваем фінансавыя цяжкасьці.

* * *

Скардзіцца дэлегат з Чэрыкава:

— Коснасьць і рэакцыйнасьць насельніцтва г. Чэрыкава і павету не паддаюцца абмаляваньню. Да гэтага застаецца дадаць малую колькасьць мясцовага гарнізону, контр-рэвалюцыю, якая зьвіла сабе гнязьдо ў Чэрыкаве якраз пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі, і сабатаж.

— У мінулым нашага Савету,—гаворыць далей дакладчык,—ёсьць шмат станоўчага: арышт, напрыклад, групы актыўных контр-рэвалюцыянэраў, за што, між іншым, пракурор Магілеўскага Акруговага Суду аддаў было нас пад суд за «самачынныя дзеі». Але ў сучасны момант наш Савет ня мае вагі.

Ды і абкружаючыя ўмовы страшэнныя:

На казённым вінным складзе ёсьць вялікія запасы сьпірытусу, пры чым мы нават баімося выклікаць варту для заводу, бо ня можам быць упэўнены ў тым, што і яна не падпадзе пад спакусу? Апроч таго, мы працуем у вельмі дрэнных фінансавых умовах: абсалютна няма грошай.

І калі ўрад гаворыць: «Уся ўлада—Саветам», дык няхай-жа яна дасьць нам усе сродкі для ажыцьцяўленьня гэтай улады.

* * *

Паддаючы бадзёрасьці ўсім выступаўшым павятовым дэлегатам, у дакладах якіх, як бачым з вышэйпрыведзенага, пераважжа наглядаўся мінорны тон,—старшыня нанова арганізаванага Магілеўскага Савету рабочых і салдацкіх дэпутатаў дакладывае зьезду:

— Яшчэ нядаўна Магілеўскі Савет прытрымліваўся палітыкі незаконнага сужыцьця з буржуазнымі элемэнтамі гораду, але калі часовы ўрад—стаўка—зышоў са сцэны, у пастроі Выканкому Савету адбыўся востры ідэёвы пералом. Арганізаваны Губэрскі Ваенна-Рэвалюцыйны Камітэт узяў пад свой кантроль увесь падазроны элемэнт у стаўцы; неабходнасьць гэтага прадыктавана была выдатнай роляй і значэньнем стаўкі ў сучасны гістарычны момант.

Аднак, заняты цалкам гэтым, г. зн. стаўкай, Ваенна-Рэвалюцыйны Камітэт мала зьвяртаў увагі на грамадзянскае жыцьцё гораду. Далей новы Выканком Савету рашуча і цьвёрда стаў на пункт гледжаньня: «Уся ўлада—Саветам», і, ідучы па гэтаму шляху, ён пакуль што не спаткаў нідзе адпору. Шмат устаноў выказалі нават жаданьне працаваць супольна па некаторых пытаньнях, хоць Магілеў—горад контр-рэвалюцыйны, і сабатаж пасьпявае. Але мы ўжылі належныя меры, каб папярэдзіць сабатаж.

Арганізуем абкладаньне заможных клясаў; на чарзе ў нас праверка рахункаў у мясцовых банках. Мяркуем разгарнуць працу ў шырокім творчым маштабе і спадзяёмся, што ні мы, ні вы ня будзем цярпець ніякіх фінансавых цяжкасьцяў.

Будзем-жа працаваць не за страх, а за сумленьне, няхай будзе ў нас адзін лёзунг:

«Адвага, адвага і адвага».

* * *

Даклады з месц, спрэчкі, рэзюмэ, рэзалюцыі—самая прыгожая старонка аднаўленых намі ў кароткіх рысах двух гістарычных зьездаў павятовых саветаў Магілеўшчыны, найбольш цікавы і яскравы момант, які характарызаваў рэвалюцыйны быт Магілеўскай губэрні на мяжы між 1917 і 1918 г. г., на мяжы дзьвюх гістарычных эпох.

Застаецца ў канцы спамянуць яшчэ аб адным, самым характэрным моманце абодвых губзьездаў:

У агульнай масе дэлегатаў са ўсёй Магілеўскай губэрні—ад камуністаў і левых эсэраў да меншавікоў уключна (апошніх, між іншым, была нязначная колькасьць, прычым іх прадстаўніцтва, як яны самі заяўлялі, мела мэтай толькі дэклярыраваньне сваіх адносін да моманту і чыста дыскусыйныя выступленьні)—дэлегаты вайсковых часьцей займалі крайнюю левую пазіцыю, праводзячы гэта ва ўсіх рэзалюцыях, пастановах і матываваных формулах пераходаў да чарговых спраў.

* * *

Задачы абодвых губэрскіх зьездаў складаліся, апроч высьвятленьня становішча на месцах, з арганізаваньня першых органаў савецкай улады ў Магілеве і губэрні пасьля таго, як саветы, якія стаялі на пляцформе Керанскага, палітычна зышлі са сцэны.

Гэта значыць:

Належыла абраць першы губвыканком, пераабраць усе саветы, пераабраць губкамісара, пераабраць склад магутнай моцнай рэвалюцыйнай арганізацыі—«губэрскі савет сялянскіх дэпутатаў», арганізаваць цэлы шэраг савецкіх устаноў, скасаваць некаторыя савецкія ўстановы, якія ўмудрыліся якімсьці чынам застацца нават у перыяд Керанщчыны, г. зн. у працягу амаль усяго 1917 г.

Усё гэта было аформлена толькі на дзесяты дзень заняткаў першага з памянёных губзьездаў павятовых саветаў,—да таго былі гарачыя спрэчкі і сутычкі між паасобнымі дэлегатамі, да таго былі шматлікія і востра-цікавыя паведамленьні з месц, асобныя эпізоды, якія выявіліся ў працэсе працы і інш.

І вось, у пачатку студзеня 1918 г. арганізаваліся:

Першы губэрскі выканаўчы камітэт, губсавет сялянскіх дэпутатаў (пераабраны), пераабраны-ж савет рабочых і салдацкіх дэпутатаў і некаторыя губкамісарыяты.

Пры гэтым прызнаўшы немагчымай і зачаснай ломку ўсіх ранейшых цывільных устаноў, зьезд саветаў пастанавіў толькі аб назначэньні туды камісараў, пад кіраўніцтвам якіх павінна была праходзіць праца памянёных устаноў.

Гэткія камісары назначаны былі, напрыклад, у Дзяржаўны банк, у губэрскае акцызнае кіраўніцтва, у казённую палату і ў цэлы шэраг іншых устаноў, прычым бяз іх подпісу і санкцыі не праводзілася ніводная пастанова, не рабілася ніводнага кроку.

СТАРЫ ЖУРНАЛІСТ.

За дз[...]

Новы прыхільнік СССР.

У ліку амэрыканскіх прыхільнікаў прызнаньня СССР поруч з сэнатарам Бора, які ўжо некалькі гадоў вядзе [illegible]

25 гадоў пэдагагічнай працы В. В. Якуніна.

Сёньня, 21-га лютага, спаўняецца 25 год навукова-пэдагагічнай дзейнасьці В. В. Якуніна.

Па сканчэньні Рыскага палітэхнікуму В. В. Якунін пачаў сваю працу ў Капарынаславе ў якасьці загадчыка гандлёвай школы Таварыства Прыказчыкаў Капарынаслава. Гэта была школа, якая па сваёй арганізацыі і па складу вучняў рэзка адрозьнівалася ад іншых сярэдніх школ, асабліва камэрцыйных вучылішч. В. В. Якунін добра паставіў школу і аб'яднаў вакол сябе цэлы шэраг добрых выкладчыкаў, дзякуючы чаму гандлёвая школа ў Капарынаславе стала ўзорнай школаю. Працуючы далей у якасьці дырэктара ў іншых школах—у Юзаўцы, Чэнстахове, Смаленску—В. В. Якунін таксама добра вёў справу. У школах панаваў дух грамадзкасьці і таварыства, які выклікаў з боку адміністрацыі вялікае незадаволеньне. У Капарынаславе В. В. Якунін прымаў ічыры ўдзел у грамадзкім жыцьці, выступаючы з дакладамі ў навуковых таварыствах і друкуючы цэлы шэраг артыкулаў у мясцовых газэтах.

У рэвалюцыі 1905 году ён прымае ўдзел у яўрэйскіх арганізацыях самаабароны ад пагромаў паліцыі.

З адчыненьнем Архэолёгічнага Інстытуту ў Маскве і Смаленску, ён становіцца прафэсарам па катэдры фінансавай навукі і народнай гаспадаркі Заходняй Эўропы. Ён чытае лекцыі і ў Віцебскім аддзяленьні Архэолёгічнага Інстытуту. Вельмі добры пэдагог, мяккі па натуры чалавек, ён карыстаўся любоўю і паважаньнем з боку сваіх таварышоў.

З адчыненьнем БДУ, ён быў запрошаны на катэдру камэрцыйных навук на Факультэт Грамадзкіх Навук, а потым—на Факультэт Права і Гаспадаркі.

Тыя самыя якасьці сваёй натуры ён выявіў і ў горадзе Менску. Апрача гэтага, ён прыняў удзел у курсах, якія былі адчыненыя ЦКФ'ічам, і тыя адрасы, якія паднесьлі яму слухачы курсаў, сьведчаць аб тым, як да яго адносіліся курсанты. У Менску ім былі арганізаваны грамадзка-камэрцыйныя курсы, якія далі 3 выпускі.

Пажадаем, каб В. В. Якунін яшчэ шмат год працаваў на ніве асьветы, асабліва ў нашы часы, сярод студэнцкай пралетарскай моладзі.

Ул. ПІЧЭТА.

БЕЛАРУСКІ СТУДЭНТ.

Трымаем кнігу, памятаем пра вінтоўку.

23 лютага Савецкі Саюз будзе сьвяткаваць 10-цігодзьдзе існаваньня Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі, гісторыя якой мае шмат слаўных гэраічных старонак. Чырвоная армія будзе падводзіць вынікі сваёй працы, будуць падкрэсьлены дасягненьні, выяўлены недахопы. Чырвоная армія прадэманструе сваю вайсковую магутнасьць.

Справа абароны Савецкага Саюзу зьяўляецца абавязкам ня толькі асноўных кадраў Чырвонай арміі, а і ўсіх працоўных. Вось чаму ня толькі Чырвоная армія будзе падводзіць свае вынікі, а і ўся савецкая грамадзкасьць будзе правяраць, наколькі яна падрыхтавана да абароны заваёў Кастрычніка.

Пры гэтых умовах рабоча-сялянскі вузаўскі маладняк, які рыхтуе з сябе камандзіраў у бойках на гаспадарчым і культурным фронце, павінен таксама праверыць, наколькі ён падрыхтаван для выкананьня важнейшай задачы—абароны СССР.

Пралетарск. студэнцтва, побач з агульным навучаньнем, рыхтуецца да таго, каб у належны момант яно магло зьмяніць свой культурны фронт на фронт узброенай Чырвонай арміі.

Пастановай ЦВК і СНК СССР ад 20 жніўня 1926 г. у ВНУ ўведзены вайсковыя заняткі ў выглядзе вышэйшай дапрызыўнай вайсковай падрыхтоўкі студэнцтва. Апошняя ахапляе ўсіх студэнтаў у абавязковым парадку. З таго часу прайшло паўтара гады; за гэты час вайсковая падрыхтоўка пасьпела ўжо заваяваць сымпатыі ўсяго студэнцтва; яна ўвайшла ў агульнае студэнцкае жыцьцё, заняла належнае месца сярод іншых спэцыяльных дысцыплін.

З увядзеньнем вайсковай падрыхтоўкі ў вуз'ах значна ажывілася і праца ячэек ТДА-Авіяхіму, якія ахапляюць зараз значны процант студэнцтва. Наогул, ваенізацыя ўзмацнілася. Студэнцтва адносіцца да гэтай вайсковай справы з максымальнай увагай і сур'ёзнасьцю, падкрэсьліваючы, што, трымаючы ў руках кнігу, яно не забывае і пра вінтоўку.

У часе юбілею Чырвонай арміі студэнцкія арганізацыі і, наогул, студэнцкія масы павінны згуртаваць усю ўвагу на пытаньнях абароны, праверыць працу сваіх ячэек ТДА-Авіяхіму, папоўніць шэрагі апошніх, падагуліць дасягненьні ў вайсковай падрыхтоўцы, прычым зьнішчэньне ўсіх недахопаў павінна зьявіцца чарговай неадкладнай задачай.

Амаль кожная навуч. установа трымае культурнае шэфства над Чырвонай арміяй, у гэтай працы асабліва шмат недахопаў. Праверыць гэта, вывучыць прычыны недахопаў і намеціць супольна з кампалітскладам канкрэтныя мерапрыёмствы да лепшага наладжваньня культурнай дапамогі Чырвонай арміі—таксама адна з важнейшых спраў у галіне пазавузаўскай працы студэнцтва.

Студэнцкая грамадзкая думка добра ўяўляе сабе задачы студ-ва ў справе абароны сав. краіны і ўсе складаныя міжнародныя абставіны, якія патрабуюць дасканалых ведаў вайсковай справы, каб у той час, калі гэта будзе патрэбна, ня было розьніцы паміж Чырвонай арміяй і студэнцкай арміяй, каб была магчымасьць супольна абараняць будаўніцтва сацыялістычнай грамады. Юбілей Чырвонай арміі будзе сымбалем яшчэ большага ўзмацненьня працы ў гэтым напрамку. Пралетарскі студэнт будзе належным чынам падрыхтован да абароны дыктатуры пралетарыяту: гэта яго задача і абавязак.

Львовіч.

Прафадукацыю трэба пашырыць.

У той час, як актыўнасьць і прафадукацыя рабочых мас з кожным годам расьце і пашыраецца, прафадукацыя сярод студэнцтва пастаўлена вельмі дрэнна.

Калі мы рыхтуем пралетарскага спэца, [illegible]

штодзённая практычная палітыка прафсаюзаў (тарыфна-эканамічная праца, нарміраваньне працы рабочага, узаемаадносіны рабочага камітэту з адміністрацыяй і інш.) студэнцтву невядома.

[illegible]

Усебеларуская канфэрэнцыя пралетарскага студэнцтва.

[illegible]

Сярод эсперантыстых.

[illegible]

Аніта.

(Да яго прыезду ў Менск 23 лютага 1928 г.)

[illegible]

Saluton al Ujaku Anita

Ea Bankrusiol

Сьнежка.

РОСТ БУДАЎНІЦТВА Ў БССР.

(Вытворчая канфэрэнцыя Белдзяржстрою)

У 1926-27 Г. БЕЛДЗЯРЖСТРОЙ ВЫКАНАЎ БУДАЎНІЧЫХ РАБОТ НА СУМУ 2.761.466 РУБ.—ВЫТВОРЧАСЬЦЬ ЗАВОДАЎ ТРЭСТУ ПАВЯЛІЧЫЛАСЯ НА 251 ПРОЦ.—ЗАГАТОЎКА БУДАЎНІЧЫХ МАТАР'ЯЛАЎ ПРАВОДЗІЦЦА НА 81 ПРОЦ. У ДЗЯРЖАЎНЫХ ОРГАНАХ.—У 1927-28 Г. МЯРКУЕЦЦА ВЫКАНАЦЬ БУДАЎНІЧЫЯ РАБОТЫ НА СУМУ Ў 7.405.000 РУБ.

Гэтымі днямі закончылася вытворчая канфэрэнцыя Белдзяржстрою, якая заслухала справаздачу трэсту за мінулы год і апрацаваны плян на 1927-28 г.

Як праходзіла будаўніцтва ў мінулым годзе.

За мінулы год Белдзяржстрой выканаў розныя будаўнічыя работы на 2.761.466 р.—супроць 2.073.084 р. у 1925-26 г. На сваіх заводах трэст выпрацаваў прадукцыі на 749832 р.—супроць 213.464 р. у 1925-26 г. Будаўніцтва, у параўнаньні з 1925-26 г., павялічылася на 33 проц., а вытворчасьць заводаў на 251 проц. Нягледзячы на агульны рост работ, будаўнічая праграма выканана ўсяго на 90,4 пр. Невыкананьне работ цагельных заводаў тлумачыцца тым, што ў мінулым годзе было дажджлівае лета, з прычыны чаго было недапрацавана 2 мільёны штук цэглы.

Трэба адзначыць, што ў галіне выкананьня работ ёсьць яшчэ хібы. Будаўніцтву перашкаджала: адсутнасьць у патрэбнай колькасьці добраякасных матар'ялаў, галоўным чынам, сухой драўніны для сталярных работ, дрэнныя адносіны некаторых груп рабочых да выкананьня работ, ня зусім дакладная і несваячасовая распрацоўка праэктаў, чарцяжоў і інш.

Загатоўка матар'ялаў праводзілася Белдзяржстроем выключна ў дзяржаўных органах і на сваіх заводах. Процант загатоўкі ў прыватных асоб панізіўся з 12 у 1925-26 г. да 4,3 проц. у 1926-27 г., у дзяржаўных органах за мінулы год былі праведзены закупкі 81 проц. усіх загатовак.

Значная работа была праároблена Белдзяржстроем у галіне мэханізацыі работ, якая праводзілася па бэтаніраваньні, па падачы цэглы і інш., што ўвогуле, зьберагло некалькі тысяч р. толькі па адным Менску.

На ўсіх работах Белдзяржстрою летась было занята 1649 чалавек, што дае павялічэньне супроць 1925-26 г. на 37,4 проц.,

Зарплата ўсіх рабочых у сярэднім дасягала 2 р. 86 к. у дзень, што дае павялічэньне супроць мінулага году на 4,4 проц.

Заводы трэсту.

Зараз у карыстаньні трэсту ёсьць наступныя заводы:

Цагельні № 1 і 3 у Менску, № 2 у Віцебску і № 4 у Барысаве, вапнярня ў Віцебску, кафельныя заводы ў Копысі і заводы сухіх фарбаў у Лоеве.

У працягу мінулага году выканана наступная работа па адбудове заводаў:

Амаль закончана цагельня № 4 у Барысаве. Закончана пабудова цагельні № 3 у Менску; у пачатку сэзону цагельня зможа прыступіць да выпрацоўкі цэглы машынным спосабам. Праведзены капітальныя рамонты некаторых цагельняў, дзякуючы якім выпрацоўка цэглы-сырцу павялічылася з 9.810.000 штук у 1925-26 годзе да 14.800.000 штук у 1926-27 годзе і гатовай з 4.996.800 штук да 11.192.200 штук.

ШТО БУДЗЕ ПАБУДОВАНА Ў 1927-28 Г.

Па пляну на 1927-28 г. Белдзяржстрой мяркуе выканаць:

У Менску—закончыць дом Камунбанку, дом адпачынку ў Ждановічах, склады на скуразаводзе, рознае будаўніцтва на заводах; «Варшавянка», «Беларусь» і «Дрэваапрацоўшчык», пабудаваць фармацэўтычны завод, правесьці капітальны рамонт на цагельным заводзе № 1 і дабудаваць завод № 3. Апроч таго, Белдзяржстрой мяркуе распачаць будаўніцтва унівэрсытэцкага гарадка і разьлівачнай Цэнтрасьпірту.

У Барысаве—закончыць пабудоўку раённай больніцы, фабрыкі „Чырвоная Бярэзіна", цагельні № 4 і электрычнай станцыі.

У Бабруйску—працяг будаўніцтва камбінату, на агульную суму ў 1 мільён руб.

У Віцебску—пабудову алейні, дабудоўку акулярнай фабрыкі, памяшканьня мэтпрому, санаторыя ў Сасноўках і пабудову жылых памяшканьняў.

На Асінастроі—працяг пабудовы рабочых дамоў на 700.000 руб.

У Гомелі—пабудова заводу мэталтрэстаў і крахмальнага заводу.

У Магілеве—розныя работы на 150.000 руб.

Наогул, трэст мае выканаць у 1927-28 г. розныя будаўнічыя работы на агульную суму 7.405.000 руб. і на пашырэньне існуючай сеткі заводаў мяркуецца выдаць 264.500 руб.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР.

ПАСТАНОВА

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

пра будынкі на бышай царкоўнай зямлі.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць:

Усе будынкі на бышай царкоўнай зямлі, прызнаныя ўласнасьцю дзяржавы, зьяўляюцца маемасьцю мясцовых саветаў і знаходзяцца ў гарадох пад ведамам гарадзкіх саветаў, а ў сельскіх мясцовасьцях і мястэчках—пад ведамам раённых выканаўчых камітэтаў.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **М. Галадзед.**

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

16 лютага 1928 году.
г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров БССР

о строениях на бывшей церковной земле.

Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров БССР постановляют:

Все строения на бывшей церковной земле, признанные собственностью государства, являются имуществом местных советов и находятся в городах в ведении городских советов, а в сельских местностях и местечках—в ведении районных исполнительных комитетов.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Червяков.**

Председатель Совета Народных Комиссаров БССР **Н. Голодед.**

Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Хацкевич.**

16 февраля 1928 г.
г. Минск.

КНІГАПІС.

А. ЧАРНЯЎСКАЯ. «ВАРКА». Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва. Менск—1928. Цана 55 кап.

„Варка"—казка для дзяцей малодшага ўзросту. Сюжэт яе вельмі просты. Варка—дзіця гадоў 3-4. Ёй рана захацелася спаць, і матка, кладучы яе ў пасьцель, папярэджвае, каб яна рана не прасыпалася. Яшчэ было цёмна, як Варка прачнулася. Яна пачынае прасіць малака. Цётка Варкі ўстае і падае малако, але Варка яго ня п'е, бо ёй не малако патрэбна, а—гуляць з кім небудзь. Цётка зноў лажыцца спаць. Варка пачынае зноў: „піць, піць".. Цяпер устае ўжо маці і дае вады. Варка п'е пакрыху і ня сьпіць. Каб прымусіць дачку спаць, матка абяцае рабіць разам з ёю сырчыкі, Варка слухаецца і засынае.

Днём маці занялася хатняй працай, а Варка ня можа дачакацца, калі маці пачне рабіць сырчыкі. Расчыніўшы хлеб і паставіўшы рэшата з высеўкамі на лаве, маці ўрэшце прынясла міску тварагу, а сама вышла. Варка, доўга ня думаючы, прынялася пасваёму рабіць сырчыкі. Яна насыпала высевак у тварог і давай мясіць нагамі. На гэтым застае яе матка і пачынае страшыць, што прыдзе татка і пачне біць Варку за яе работу. Варка спалохалася і, шукаючы, дзе-б ёй схавацца, залезла ў грубку. Маці, тым часам агледзелася, што няма дачкі і стала яе шукаць. Шукала яе маці і ў хаце, і ў хлявох, і па суседзях—нідзе няма Варкі,—ажно яна сама, высунуўшыся ў грубцы, вылазіць вымазаная ў сажу і попел, не разумеючы, што столькі клопату нарабіла матцы.

Як бачым, казка вытрымана ў рэальных, праўдзіва-жыцьцёвых тонах, што зьяўляецца яе плюсам.

Выдана казка добра—на добрай тоўстай паперы; тэкст—вялікімі літарамі. Казка ілюстравана малюнкамі на кожнай старонцы (12). Хто аўтар малюнкаў—невядома, бо выдавецтва гэтага не абазначыла, а мастак над сваімі малюнкамі таксама не падпісаўся. Малюнкі выкананы ў чатыры фарбы.

Што датычыць цаны, дык яна на наш погляд занадта дарагая, мала даступная для сялянска-рабочых мас. На наш погляд трэба пачаць выдаваць казкі больш таннымі, але з большым тыражом. Тады яны дасягнуць сваёй мэты.

П. Т.

НОВЫЯ КНІГІ.

Вышлі здруку і паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь" для рэцэнзіі наступныя кнізкі выданьня РСФСР.

1. „Социалистическое хозяйство" книга IV за 1927 год. Цана 3 руб. 50 кап.
2. „Красная Новь" книга II за 1928 год. Цана 1 руб. 75 кап.

Хроніка.

У Нар. Кам. Раб. Сялянскай Інспэкцыі.

Зьняцьце з работы працаўнікоў санаторыя «Чырвоны Кастрычнік».

Калегія НК РСІ прызнала, што з боку ПК АЗ ня было належнага нагляду за работай санаторыя „Чырвоны Кастрычнік", і што санітарныя ўмовы санаторыя не адпавядаюць мэдыцынскім запатрабаваньням.

У выніку гэтага, санаторый апынуўся ў дрэнным гаспадарчым становішчы.

Калегія НК РСІ запрапанавала ПК АЗ зьняць з працы загадчыка гаспадарчай часткі Сямцова, кладаўшчыка Пэўзнэра і бухгальтара Бляева, як неадпавядаючых сваім прызначэньню.

Апроч таго, Калегія запрапанавала зьняць з пасады ўсіх супрацоўнікаў, прынятых не праз Біржу Працы.

За безгаспадарчасьць—да адказнасьці.

З боку Асьвейскага РВК дапушчана безгаспадарчасьць у пабудове будынкаў. Калегія НК РСІ даручыла ўпаўнаважанаму РСІ на Полацкай акрузе перадаць гэту справу судовым органам для прыцягненьня вінаватых да адказнасьці.

Прэміі настаўнікам за лепшую працу па ліквідацыі няпісьменнасьці

Дзеля палепшаньня працы па ліквідацыі няпісьменнасьці і пісьменнаватага яе праведзеньня Нар. Кам. Асьветы БССР уваходзіць з хадайніцтвам у прэзыдыум ЦВК і Саўнаркомам БССР аб наданьні прывілеі тым настаўнікам, якія праводзяць гэту працу ў грамадзкім парадку. Згодна гэтага праэкту, прадугледжваецца выдаць грашовую прэмію за навучаньне ня менш 100 чал. няпісьменных, пэрсанальную стыпэндыю ў вышэйшай навучальнай установе за навучаньне ня менш 200 чал. няпісьменных, скараціць на 1 год тэрмін на атрыманьне пэнсіі на выслугу гадоў за навучаньне 300 чал. няпісьменных, і надаць годнасьць „гэроя працы" за навучаньне ня менш 1000 чал., прэмію...

Да сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя Чырвонай арміі.

Саюз працаўнікоў мастацтва дзейна рыхтуецца да юбілею Чырвонай арміі; будуць наладжаны бясплатныя спэктаклі і кіно-сэансы для чырвонаармейцаў. Апроч гэтага, саюз у часе сьвяткаваньня наладзіць шэраг канцэртаў у казармах і чырвонаармейскіх клюбах.

Выстаўка літаратуры да 10-й гадавіны Чырвонай арміі.

Цэнтральны габінэт агітацыйна-прапагандысцкай працы (клюб імя К. Маркса) наладзіў выстаўку літаратуры, якая асьвятляе дасягненьні нашай Чырвонай арміі за 10 год існаваньня.

Сродкі на ўтрыманьне белар. клюбу ў Ленінградзе.

У сувязі з вялікай колькасьцю беларусаў, працуючых на фабрыках і заводах Ленінграду, якія жадаюць вывучаць становішча бацькаўшчыны, Нар. Кам. Асьветы БССР уваходзіць з хадайніцтвам у Саўнаркам БССР аб водпуску спэцыяльнай субсыдыі ў разьмеры 1.500 руб. на ўтрыманьне беларускага клюбу ў Ленінградзе.

ЗЕМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНЕ.

Менская акруговая плянавая камісія зацьвердзіла плян землябудаўнічае працы на акрузе на бягучы год. Згодна гэтага пляну, у бягучым годзе будзе землеўпарадкавана па акрузе 73.500 гэктараў зямлі. Апроч гэтага, будзе перасялена на Далёкі Ўсход, Урал і Сібір 1.540 сялянскіх сем'яў, з іх—200 яўрэйскіх сем'яў.

Завоз мэталёвых тавараў у БССР.

Праўленьне Мэталёскладу вызначыла да завозу ў БССР на люты розных мэталёвых тавараў на суму 282.000 руб., прычым у ліку гэтай сумы будзе завезена на 70.000 руб. розных гаспадарчых і скабяных мэталётавараў.

Колькі будзе паслана на курорты.

Па вестках Галоўсспраху,— з БССР сёлета будзе паслана на курорт 673 асобы. Хворыя будуць накіраваны на розныя курорты Каўказу і Крыму.

Страхаваньне жыцьця сялян праз с.-г. крэдытную каапэрацыю.

Белсельбанк гэтымі днямі мае па дагавор з Беларускай Управай Дзяр га Страхаваньня на правядзеньне ваньня жыцьця сялян праз сыстэму с гаспадарчай крэдытнай каапэрацыі.

Абсьледаваньне стану гр дзкага харчаваньня ў Б

Нар. Кам. Рабоча-Сялянскай Ін прыступіў да абсьледаваньня грам харчаваньня ў БССР. Абсьледа будзе праводзіцца ў Гомельскай, Ме Аршанскай акругах. Мэта абсьледа —выявіць стан грамадзкага харча санітарныя ўмовы сталовак і інш.

Завочныя ўсебеларускі стралковыя спаборніцт

Прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў п ці 1-шыя ўсебеларускія завочныя ковыя спаборніцтвы.

Тэрмін правядзеньня іх устано 1-га сакавіка да 15-га мая г.г. Акр саветам і культаддзелу ЦСПСБ да распачаць падрыхтоўку да правяд гэтых спаборніцтваў.

Перамаглі прыватніка.

Прыватны гандаль на абшарадрадзецкага сельсавету меў значны нех сярод сялянства як па збыт іх тавараў, так і на закупцы скіх прадуктаў і сыравіны. Але тай, добра наладжанай працай рацыі пры дапамозе камсамол ячэйкі і с.-савету ўдалося ада насельніцтва ад прыватніка. Добра ладжана загатоўчая праца каапэр што тлумачыцца ўдзелам у ёй скай масы, Загатоўка праходзіц пляну, вызначаны спэцыяльныя цаўнікі на збору сыравіны. У сп яльных крамах створаны 2 засолачныя пункты, куды здаюць сяляне сьвежыя скуры. Актыўнасьць каапэрацыі ў працы па загатоўцы нанесла моцны удар прыватнікам.

З. Такаленка і У. Бялькоў.
Рагачэўскі р., Бабруйшчына.

рабочых і сялян Заходняй Украіны ў іх барацьбе супроць польскага фашызму, зрабіла контр-рэвалюцыйную справу, стала дапаможнікам польскага фашызму. Гэтым сваім контр-рэвалюцыйным выступленьнем ранейшая верхавіна ЦК КПЗУ стала спадарожнікам украінскай буржуазеі, якая запрадалася польскаму фашызму, дапамагаючы апошняму падрыхтоўваць сілы для наступу супроць Савецкага Саюзу, а ў першую чаргу супроць Савецкай Украіны.

Гэтым сваім крокам ранейшая верхавіна ЦК КПЗУ паставіла сябе па-за межамі Камінтэрну і стала зброяй украінскай контр-рэвалюцыі і польскага фашызму, стала фактычна агентурай Пілсудзкага. Яна здрадзіла ня толькі сацыяльнай барацьбе рабочых і сялян Заходняй Украіны, але і нацыянальна-рэвалюцыйнаму руху. Рэнэгаты ад камунізму, яны сталі рэнэгатамі і фронту барацьбы за нацыянальнае вызваленьне працоўных мас Заходняй Украіны, здрадзіўшы лёзунгу Камінтэрну аб самавызначэньні нацый

паэзія і сваяпадкупная вялікасьць. Але ёсьць у ім і процілеглы бок. Прынамсі, зразумела, што не паэтычныя матывы штурхалі кіраўнікоў францускае палітыкі збудаваць Транссахарскую чыгунку.

Само сабою зразумела, што з эканамічнага пункту гледжаньня Сахарская чыгунка не дае зараз асаблівых выгод і ў працягу шмат гадоў яна давацьме велічэзныя страты. Усё-ж сякія-такія меркаваньні эканамічнага характару адыгралі сваю ролю пры апрацаваньні гэтага праэкту.

Сахарская чыгунка павінна пайсьці ад канцавога пункту цяперашняе Алжырскае чыгункі Калёмб-Бэшара, які ляжыць на паўднёвым схіле Атласу, да аазу Таўрэрт і далей на поўдзень да гораду Тымбукту, які ляжыць на сярэдняй плыні рэчкі Нігер. Увесь басэйн Нігера лічыцца занадта ўрадлівы, і францускія капіталісты маюць

Апавяшчэньне.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

Сёньня а 7 гадзіне ўвечары працуюць гурткі па вывучэньні пастаноў XV партзьезду.

Яўка партыйцаў абавязкова.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ.

Спаборніцтва па пінг-понгу.

У пачатку сакавіка ў Менску пачнуцца міжсаюзныя спаборніцтвы па пінг-понгу, у якіх прымуць удзел каля 200 чалавек. З гэтага відаць, як у кароткі час даная галіна спорту пашырылася і стала ўлюбёнай разрыўкай шырокіх мас.

Каток працуе.

У сувязі з добрым надвор'ем каток „Прафінтэрн" працягвае сваю працу да сакавіка. На гэтым тыдні на катку будзе наладжан карнавал з прызамі.

Лыжныя прафсаюзныя спаборніцтвы.

25 лютага пачнуцца менскія прафсаюзныя лыжныя спаборніцтвы, у якіх будзе ўдзельнічаць каля 15 калектываў.

Да юбілею Чырвонай арміі.

Да дню юбілею Чырвонай арміі інтэнсыўна рыхтуюцца школьныя і прафсаюзныя гурткі фізкультуры. Па школах і клюбах у дзень сьвяткаваньня будуць наладжаны спартыўныя вечарыны.

Здарэньні.

НАДЗІРАЦЕЛЬ САКОВІЧ.

Надзірацель менскага спраўдому Саковіч доўгі час «пазычаў» у зьняволеных грошы і розныя рэчы. Калі зьняволеныя пачалі прасіць гэтыя грошы і рэчы, Саковіч адмовіўся іх аддаць. Саковіч зьнят з працы і аддадзен пад суд.

НЕДАСТАЧА ТАВАРУ.

У выніку пераучоту тавараў у некаторых крамах і на складах працкалектыву «Беларускі ларок» выкрыта недастача розных тавараў на суму каля 4.000 руб. Справа перададзена сьледчым органам.

ПАДЛОГ.

Памочнік сакратара Менскай яўрэйскай камеры нарсуду М. Кліёнскі зьявіўся на завод „Дрэваапрацоўшчык" і прадставіў паручыцельства народнага судзьдзі Столава на атрыманьне ў крэдыт мэблі. Паручыцельства аказалася падложным.

25 лютага г.-г. у ЗАГС'е Лясьнянскага с.-с. будзе разглядацца справа аб скасаваньні шлюбу гр-н ТАПАРОВАЙ Аляксандры Мацеевай і ТАПАРОВА Івана.

Рознае.

КНІГА-ГУЧНАГАВАРЫЦЕЛЬ.

У Амэрыцы выдумалі арыгінальны гучнагаварыцель, які мае выгляд кнігі. Адкрываючы кнігу і пералістываючы старонкі, вы ўключаеце гучнагаварыцель, і са старонак выразна чуваць голас лектара, радыёканцэрт і г. д.

НОВАЯ МАТОРНАЯ ЛОДКА.

Нямецкі інжэнэр Ганс Бэч зрабіў маторную лодку, якая пад кілем мае два вугалкі. Ад гэтых ваўчкоў лодка выступае з вады настолькі, што ў вадзе застаюцца толькі кіль, вінт і руль. Дзякуючы гэтаму лодка можа разьвіваць вялікую хуткасьць нават пры слабым маторы.

ЭЛЕКТРЫЧНАЕ АЦЯПЛЕНЬНЕ ГАРОДАЎ.

Сельска-гаспадарчая акадэмія Злучаных Штатаў скончыла вопыты электрычнага ацяпленьня гародаў. Дзеля ацяпленьня пад лехамі пракладалі спэцыяльныя электрычныя правады. Вопыты з памідорамі, агуркамі і бульбай далі зусім станоўчыя вынікі.

КІТАЙСКІЯ ЗАБАБОНЫ.

На носе ўсіх кітайскіх параходаў зроблены два вокі. На глыбокаму перакананьню кітайскіх маракоў, судно без вачэй няміуча павінна загінуць. Так моцна запанавалі ў Кітаі розныя забабоны.

НОВАЯ ВЭЛЁСЫПЭДНАЯ ПЕРАДАЧА.

У Парыжы зрабілі арыгінальны вэлёсыпэд, у якім калёсная пэдальная перадача заменена рычажным пэдальным устройствам. Ня круцячы, а толькі проста націскаючы па чарзе рычагі ўніз, вэлёсыпэдыст разьвівае вялікую хуткасьць пры параўнаўча малой затраце мускульнай энэргіі.

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА.**

Гр-н Квашэнкін, Уладзімер Андрэевіч, які паходзіць з гр-н г. Чэраваўца і жыве ў г. Бабруйску, зьмяняе прозьвішча «Квашэнкін» на прозьвішча „Зорын". Асоб, якія маюць перашкоды супроць зьмены прозьвішча, просяць паведаміць аб гэтым Бабруйскі Акруговы ЗАГС, паказаўшы сваё імя, імя па бацьку, прозьвішча і месца пражываньня.

ТЭАТР-КІНО.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР.

Чацьвер, 23 лютага **„БОТВИН".**
Білеты ў касе тэатру.

Пятніца, 24 лютага **„БОТВИН".**
Білеты ў касе тэатру і камісыйным магазыне (рог Леніск. і Камуністычнай 9-2).

Субота, 25 лютага **„ОВЕЧИЙ ИСТОЧНИК".**
Білеты ў касе тэатру.

КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА".	ГРАНДЫЁЗНЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ „ПРОВОКАТОР" («У ПАУТИНЕ») драма ў 7 частках. Пачатак сэансаў у 6, 7 з пал., 9 і 10 з пал. гадз. веч.
КІНО «ПРАЛЕТАРЫ».	БЫТАВЫ ФІЛЬМ „ОРДЕР НА ЖИЗНЬ" драма ў 6 част. Звыш праграмы—КІНО-ХРОНІКА САВКІНО (апошні выпуск). Пач. сэансаў у 7, 8-45 і 10 з пал. гадз. веч.
КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ".	Новы мастацкі байвік „Конец Санкт-Петербурга". Драма ў 7 частк.

РАДИО АНОДНЫЕ БАТАРЕИ РАДИО

Сухие в 45 и 80 в., наливн. в дер. ящ. в 45 и 80 в.
Батареи накала в 45 и 80 в. сух. и наливн. и батарейки для карман. фонарей.
Произв. эл.-техн. Промкооп. Т-во.
„ГЕЛИОС" Москва, Площадь Брянского вокзала, 8.

Бабруйскі ЗАГС выклікае на 27 сакавіка 1928 г. на 10 гадз. раніцы гр-на **РЫБАЛКА** Ал-ра Савельевіча, які знаходзіцца невядома дзе, на справе разводу з жонкаю яго **РЫБАЛКА** Бэртай Барысаўнай.

Бабруйскі ЗАГС выклікае на 27 сакавіка 1928 г. на 10 гадзіну раніцы гр-на **БАБКОВА** Міхаіла, які знаходзіцца невядома дзе, на справе разводу з жонкай яго **БАБКОВАЙ** Еўдакіяй Максімавай.

25-га лютага г.-г. у ЗАГСе Лясьнянскага с.-с. будзе разглядацца справа аб скасаваньні шлюбу гр-н **ВАРАПАЕВАЙ** Дарьі Мільяновай і **ВАРАПАЕВА** Піліпа Данілавага.

Вышаў з друку, рассылаецца падпісчыкам і
— ПАСТУПІЎ У ПРОДАЖ —

№ 1 ЗА 1928 г. **„ПОЛЫМЯ"** № 1 ЗА 1928 г.

Часопіс літаратуры, палітыкі, эканомікі, гісторыі, крытыкі.
(СЁМЫ ГОД ВЫДАНЬНЯ)

— ЗЬМЕСТ: —

Я. Нёманскі.—Драпежнікі (р о м а н); **Ц. Гартны.**—Гаспадар (а п о в е с ь ц ь); **І. Бэхэр.**—Адзіная справядлівая вайна (р о м а н); **Якуб Колас.**—На шляхох волі (п о э м а); **Ал. Дудар.**—Разгуляўся вошчак... (в е р ш); **Н. Вішнеўская.**—Ты сказаў... (в е р ш); **А. Александровіч.**—Цені на сонцы (п о э м а); **Е. Пфлаумбаум.**—Песьня радзіме. Радасьць... (в е р ш ы); **І. Бэхэр.**—Аглядаючы трыццацігодзьдзе жыцьця (в е р ш); **Л. Каплан.**—Проблема культурнай рэвалюцыі і нацыянальная культура; **А. Цьвікевіч.**—„Западно-русская" школа і яе прадстаўнікі; **М. Касьпаровіч.**—Організаванае вывучэньне Беларусі ў XIX і пачатку XX сталецьця; **М. Байкоў.**—Да пытаньня аб мэтадах і прыёмах нашае крытыкі; **Т. Глыбоцкі.**—Літаратурнае балота; **Язэп Гора.**—Аўтожыцьцапіс; **Кнігапіс.**—Уладзе, Чытач, Валеры Верас, П. Б., Ф. Гарадзенскі, Мікола Крывіч; Хроніка беларускае культуры; Хроніка украінскага культурнага жыцьця; Статут аб'яднаньня беларускіх пісьменьнікаў „Полымя".

ГАДАВЫЯ І ПАЎГАДАВЫЯ ПАДПІСЧЫКІ «ПОЛЫМЯ» АТРЫМОЎВАЮЦЬ БЯСПЛАТНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ДАДАТАК (гл. газ. „Сав. Бел." № 295 за 1927 г. і „Зьвязда" ад 1 студзеня 1928 г.).

ПАДПІСНАЯ ЦАНА на „Полымя" з дадаткам: на год — 10 р.; 6 м-цаў — 5 р., 3 м-цы—2 руб. 50 кап.

Даецца расрочка: пры падпісцы 4 руб.—1 студзеня, 3 руб. 50 кап.—1 ліпеня, 2 р. 50 кап.—1 кастрычніка.

ЦАНА АДДЗЕЛЬНАГА НУМАРУ 1 р. 50 кап.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: у рэдакцыі часопісі «Полымя» (Менск, Савецк. 63); у цэнтр. кнігарні БДВ (Менск, рог. вул. Ленінскай і Савецк.); ва ўсіх акруговых аддзяленьнях БДВ; ва ўсіх паштова тэлеграфных установах і іх лістаносцамі, у галоўнай канторы газэты «Зьвязда» (Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх), у канторы падпіскі на газэты «Правда» і „Известия" (Менск, Савецкая, 61), у канторы газэты «Беларуская Вёска» (Менск, Савецкая, 63), і яе ўпаўнаважанымі і селькорамі ва ўсіх раёнах БССР.

Усю адказнасьць за перасылку «Полымя» ўзяла Менская пашт. тэлеграфная кантора, да якой просьба накіроўваць усе прэтэнзіі аб неатрыманых нумарох «Полымя».

Галоўлітбел 302. 1-я Дзяржаўная друкарня.